

Sak: 22/2
JournalID: 22/2
ArkivID: K2-A10
Saksbehandler: Martin Sæbu
Dato: 04.03.2022

Utvalgssak

--	--	--

Barnehagestruktur

Vedlegg:

15.02.2022	Vedlikeholdsbehov bhg - 2022	322398
04.01.2022	KS 071/21 Plankomiteens konklusjon	307624
04.01.2022	Referat plankomite	309474
04.01.2022	KS 031/21 Plankomité barnehage	285774
04.01.2022	KS 035/20 Framtidig barnehagebehov i NAK	285777
12.02.2022	Store og små barnehager	321909

Saksopplysninger:

Til grunn ligger tidligere vedtak, vurdering av barnehagebehov i området og vedlikeholds/rehabiliteringsbehov. Saken skal gi politikerne en indikasjon på hvor mange barnehager vi skal ha, ca. antall plasser i den enkelte barnehage og i hvilket område de skal ligge.

Plassering av barnehage på Fagernes er ikke en del av denne saken. Konkret lokalisering vil bli være avhengig av størrelse og vurdering av rehabilitering/påbygg eller nybygg. Det vil kreve prosjektering på et annet nivå enn det vi har tilgang til i denne fasen.

Saken er en oppfølging av vedtak i sak KS- 071/21, pkt 2.

2) Kommunestyret ber om at kommunedirektøren, i samsvar med kommunestyrets vedtak i sak 035/2020 pkt 5 og 6, legger frem sak om barnhagestruktur og vedlikeholdsbehov i barnehagene innen mars 2022.

I den sammenheng oppsummerer vi i denne saken tidligere beslutninger og vedtak som danner et viktig grunnlag for den tilråding som legges til grunn:

Gunnlag fra plankomiteen

Kommunestyret valgte i møte 20.05.2021 sak 031/2021 plankomite for barnehage med følgende vedtak.

Plankomitéens mandat omfatter punkt 1-4 i kommunestyrevedtak sak 035/2020.

Plankomitéen skal fremme forslag til/komme med tilråding for:

1) Hvordan kommunen skal ivareta at det kan tilbys fulltids barnehageplass for alle barn i aldersgruppen 1-5 år i kommunen. Barnehagene skal samlet ha godkjenning og fasiliteter for inntil 400 plasser.

2) Geografisk plassering av barnehage(r) på Fagernes/Leira for inntil 200 plasser.

Politisk representasjon i plankomité er Håvard Halvorsen AP (leder) og Ragnhild Strømmen

Strand SP fra posisjon, og Tor Erling Sætre FRP og Berit Øygard SV (nestleder) fra opposisjon. Plankomiteen hadde fire møter og kom med slik tilråding

Plankomiteens konklusjon i møte 16.09.2021:

Plankomiteen anbefaler at det bygges en barnehage på Fagernes. Komiteen har drøftet aktuelle plasseringer, og anbefaler at administrasjonen utreder området på Tveitaområdet og Nesjordet som mulige plasseringer. Størrelsen på barnehagen vil være avhengig av valg av plassering.

Flertallet anbefaler at barnehagetilbud på Leira opprettholdes. Dette til sammen vil dekke inntil 200 plasser i Fagernes/Leira.

Administrasjonen lager sak til FS og KS med plankomiteens konklusjon.

Saken ble lagt frem til politisk behandling i sak KS- 071/21 med slikt vedtak:

KS- 071/21 Vedtak:

- 1) Kommunestyret tar plankomiteens konklusjon til etterretning.
- 2) Kommunestyret ber om at kommunedirektøren, i samsvar med kommunestyrets vedtak i sak 035/2020 pkt 5 og 6, legger frem sak om barnhagestruktur og vedlikeholdsbehov i barnehagene innen mars 2022.

Komunedirektør registrer at med dette vedtaket så er rammene satt for deler av barnehagestrukturen.

Behov – søkning til barnehagene og bosetting

Det er nødvendig å se tilbake på tidligere utredning vedr behov. Kommunestyret ba kommunedirektøren i sak 078/2018 (20.12.2018) *legge frem sak om framtidig barnehagebehov i løpet av 2019.*

Administrasjonen utredet barnehagebehovet i 2019. Utredningen bygde bl.a. på analyse av gjeldende barnehager, søknad til de ulike barnehager, mandat om å se barnehagebehov og -struktur i en større sammenheng, innovativt, tenke stort, fremtidsrettet, grunnlag i bosettingstanke, sentrumsnært, livsglede for barn og eldre og ikke begrenses utredningen i første fase ifht økonomi og bygningsmasse. Utredningen omfattet spørreundersøkelse blant brukere og ble behandlet i samarbeidsutvalgene i bhg, av personalet i barnehagene, fagforeningene og tillitsvalgte i barnehagene.

Kommunen har pr 2021 følgende barnehager

Fagernes bhg	4 avdelinger og 72 plasser
Ulnes bhg	3 avdelinger og 54 plasser
Skrautvål bhg	5 avdelinger og 90 plasser
Leira bhg	2 avdelinger og 36 plasser
Vestringsbygde bhg	4 avdelinger og 90 plasser
Ranheimsbygda bhg	2 avdelinger og 36 plasser (privat)

Sum 20 avdelinger og 378 plasser

Administrasjonen la frem sak om barnehagebehovet til kommunestyret 23.04.2020 – sak 035/2020, med bl.a. følgende konklusjon fra utredningen:

- Barnefødsler er svakt fallende fra ca 60 årlig til 55 fødsler. Ett og to-åringer er to barn pr plass, dvs 220 plasser og 165 plasser 3 år og eldre, som gir sum 385 plasser forutsatt 55 barn pr årskull.
- Foreldre ønsker barnehage i nærheten av bosted.
- Størrelse på barnehagen har liten betydning ifht kvalitet, det avgjørende for kvalitet er ledelse, organisering og pedagogisk kompetanse.

- Det er for få sentrumsnære barnehageplasser.
- Det bør legges til rette for inntil 400 barnehageplasser i kommunen, og inntil 200 barnehageplasser i Fagernes.

Kommunestyrets vedtak i sak 035/2020 den 23.04.2020 er vedlagt.

Antall søkere/barn pr årskull til den enkelte barnehagen ved hovedopptaket, frist 1. februar. (inkludert de som står på venteliste/omplussing).

Barnehage/År	19/20	20/21	21/22	22/23	Snitt:
Fagernes, 72 pl	40	35	21	23	29,8
Leira, 36 pl	10	7	14	13	11,0
Skrautvål, 90 pl	11	4	8	3	6,5
Ulnes, 54 pl	8	7	7	7	7,3
Vestringsbygda, 90 pl	17	15	9	13	13,5
Ranheim nat, 36 pl	9	8	5	9	7,8
SUM	95	76	64	68	75,8

NB! Dette bildet er ved hovedopptaket, det kommer søknader inn hele året så tallet endrer seg. I tillegg er det mange som utvider plasser.

Dagens behov for antall plasser er et øyeblikksbilde. Det kan også være hensiktsmessig å ta med informasjon om hvor folk bor. Med bakgrunn i dette har vi gjort et litt grovt overslag på adressepunkt innenfor nærområdene til barnehagene.

Vestringsbygda med Åbjør, Tisleidalen og Liagrenda har ca 270 adressepunkt. Til Vestringsbygda sokner også Bjørge(Sørskogen)/Aurdal med ca 590 adressepunkt. Til sammen gir dette et stort nedslagsfelt for Vestringsbygda. Avstanden til Leira for Bjørge(Sørskogen)/Aurdal er omtrent den samme som til Vestringsbygda. For de som uansett skal fra Aurdal til Fagernes/Leira, er omvegen om Vestringsbygda ca 3,5 km.

Til Ulnes sokner Hipplesbygda, Ryebygde og Lo med ca 378 adressepunkt. Skrautvål med Ranheimsbygda har 398 adressepunkt.

Til en viss grad er det også interessant å vurdere hvor folk jobber. Vi har ikke nøyaktige data, men vi har noen indikasjoner. Det var i 2020 registrert 3295 sysselsatte i kommunen. Det er nedgang i primærnæringene, og i 2020 var det i alderskategorien 20-39 år bare registrert 25 sysselsatte i jordbruk/skogbruk. Det betyr at de færreste i fertil alder jobber der de bor. 734 pendler ut av kommunen - i hovedsak til Øystre Slidre, Vestre Slidre og Sør-Aurdal. De fleste har sin arbeidsplass i området Fagernes/Leira. Det kan være et moment når vi diskuterer barnehager og plassering.

Rehabiliteringsbehov

Viser til vedlegg om vedlikehold/rehabiliteringsbehov.

Bakgrunn for arbeidet er å kartlegge vedlikeholdsbehovet, men også rehabilitering, utviklings- og utbyggingsmuligheter er vektlagt. Vi trenger barnehagebygg som har utbyggingsmuligheter. Dette på grunn av flere faktorer:

- Behov for flere barnehageplasser i fremtiden eller strukturelle endringer
- Behov for mer areal/rom pga spesialpedagogisk hjelp(spesialrom/grupperom)
- Behov for lagringsplass og utstyr for barn med spesielle behov(for eksempel, rullestol, gåstol m.m.)
- Barnehagene bygges fleksibelt, med muligheter for endring i behov og størrelse på avdelinger

Etter en befaring i de fem kommunalt eide barnehagene, som fremkommer av vedlagt dokument (2022 Vedlikeholdsbehov), har vi gjort følgende vurdering for hver enkelt barnehage:

Fagernes barnehage

Med utgangspunkt i en vertikaldelt tomannsbolig ble denne boligen bygd om med en barnehageavdeling i 1.etasje og et nytt påbygg med tre avdelinger i 1991, tilpasset dagens standard. Fra 1991 er sentrum i bygget bl.a. felleskjøkken og kontor til styrer, og de fire barnehageavdelingene går ut fra dette sentrum. Bygningsteknisk er dette et relativt bra bygg. Er aktuelt for videre bruk og utvidelse fra 72 til for eksempel 128 plasser. Bra uteareal med utvidelsesmuligheter. Deler av arealet som kommunen eier, benyttes i dag i liten grad av skole eller barnehage.

Skulle en ønske å utvide bygget med 56 plasser (totalt 128), kan vi anta at dette krever ca 5 kvadratmeter pr. plass. Må i tillegg bygge arbeidsplasser, møterom og pauserom til personalet evt rehabiliter 2.etasjen til dette, samt bygge på inngangspartier og noen flere grupperom. Med en byggekostand på kr. 50.000 pr m² +10% gir et en kostnad på 15,4 mkr. I tillegg er det behov for noe rehabilitering. 20 mkr kan være en realistisk tilnærming. Vi understreker at dette er et eksempel. Utvidelsen bør prioriteres innen 3-4 år.

Leira barnehage

Barnehagen har et påbygg fra 1996 som kan brukes videre, men det krever et nytt tilbygg. Antall plasser i nybygget vil avgjøre kostnad. Nytt bygg kan settes opp på sør-østsiden av dagens bygg med avdelinger og personalrom, primært en etasje. Dette vil i så fall medføre flytting av uteareal. Arealet som er park bør omreguleres til barnehage, eventuelt gjerdes inn. Den eldste delen som i dag er personalrom, kan omgjøres til lager.

Kapasiteten kan med ett nytt påbygg kan eksempelvis økes fra 36 til ca 72 plasser, inkludert personalrom. Påbygget fra 1996 kan og bør brukes videre. 36 plasser krever et tilbygg som kan kostnadsberegnes til om lag 10 mkr. I tillegg kommer behov for personalrom og oppgradering av uteanlegg. 15 mkr kan være en god indikasjon. Bør skje innen 3-4 år.

Vestringsbygda barnehage

Dette er et gammelt skolebygg, som bygningsmessig i liten grad er tilpasset barnehagedrift. Det kreves en del tiltak for å oppgradere dette til et tidsmessig barnehagebygg for 90 plasser. Det er i dag fire avdelinger i funksjon, med drøyt 20 plasser i hver avdeling. Dagens bruk med en avdeling på scenen i grendehuset og avdelingen i underetasjen er ikke tilfredsstillende. Bør vurdere om samfunnshuset kan bygges om og en avdeling i underetasjen må i så fall erstattes med nytt bygg, og skal grendehuset bevares medfører det nytt påbygg for to avdelinger. Meget bra uteareal med god plass.

Skal endringene løses med nybygg, vil dette kreve et nytt bygg som dekker to avdelinger og vesentlig ombygging av eksisterende bygg innvendig. En grov kalkyle tilsier utgifter i størrelsesorden 10 mkr, samt etterisolering av hele taket på hovedbygget og vesentlig endring av rominndelingen. Totalt om lag 12 mkr. Tidsperspektiv er 5 år. En ombygging av grendehuset kan redusere utgiftene.

Skrautvål barnehage

Gammelt skolebygg, med to småbarnsavdelinger bygd i underetasjen da grendehuset ble etablert. Skrautvål barnehage er i relativt god stand. Trenger noe rehabilitering i underetasjen. Kan opprettholde 90 plasser uten store endringer, og det er ledig areal for utvidelese med ytterligere en avdeling på 18/24 plasser. Gode utvidelsesmuligheter. Meget gode arbeidsplasser, møterom og garderober til personalet, samt godt rom for styrer. Bra uteareal. Krever minimale endringer ut over vanlig vedlikehold.

Ulnes barnehage

Gammelt skolebygg, delvis tilpasset til barnehagedrift. Bygget kan brukes videre som barnehage, men nødvendig vedlikehold/rehabilitering må gjennomføres. Utearealet er ikke tilfredsstillende, og må økes hvis barnehagen skal videreføres eller utvides.

Utviklingsmulighetene er svært begrensede på grunn av utleieavtale med Valdres Montessoriskole. Ulnes idrettslag viser til avtale om å disponere resterende uteareal. Skal barnehagen videreføres bør avtalen med Valdres Montessoriskole sies opp, og arealet i 2. etasje kan da tas i bruk som arbeidsrom, møterom, garderobe og rom til styrer, og at hele første etasje brukes for å sikre nødvendig areal innendørs og tilstrekkelig uteareal.

Vurdering:

Plankomiteen hadde slik tilråding:

«Flertallet anbefaler at barnehagetilbud på Leira opprettholdes. Dette til sammen vil dekke inntil 200 plasser i Fagernes/Leira.»

Dette er en betydelig føring for det videre arbeidet, og medfører at det skal være barnehager i Fagernes og Leira med inntil 200 plasser. Fokus i denne saken blir i stor grad på de tre øvrige barnehagene med hensyn til behov i området, behov for vedlikehold, rehabilitering og utviklingsmuligheter.

Behovet er tidligere antydnet til å være om lag 400 plasser. 200 av disse skal ligge på Fagernes/Leira. Ranheim barnehage har i dag 36 plasser. Vi bruker i 2022 ca 330 plasser, og en nøktern vurdering er nok at det ikke er realistisk å forvente at dette øker nevneverdig de nærmeste årene. Dette indikerer at de tre kommunale barnehagene (utenom Fagernes/Leira) skal lokalisere inntil 180 plasser (jfr vedtak) men dagens behov er 130 plasser. Det tilsier 40-60-plasser pr barnehage i tre barnehager. En barnehage med 40 plasser (to avdelinger) er sårbar. Dersom en av de tre legges ned trengs 65-90 plasser ved de to øvrige.

Er det mer rasjonelt å drifte større barnehager? Ja, til en viss grad. Det er mer effektivt å drifte større barnehager enn mindre barnehager, da dette medfører at en bedre kan utnytte styrerressurs og andre spesielle funksjoner på en bedre måte. Øvrig bemanning følger antall plasser. Det bør også være fleksibilitet med hensyn til størrelse på avdelinger (18-24 plasser). Det kan gi mer robuste avdelinger med flere personer med høy barnehagefaglig kompetanse i samme avdeling. Det gjør avdelingen mindre sårbar ved kortere fravær, og dagen vil bli lettere å organisere.

Med rett organisering kan en dermed utnytte stillingene på en bedre måte. I tillegg vil en selvsagt spare inn drifting av bygg, som har en betydelig utgiftsside. En reduksjon fra 5 til 4 barnehager kan redusere utgiftene til en styrerstilling, samt driftsutgifter i størrelsesorden 3-500.000 pr år. En reduksjon fra 5 til 4 barnehager vil i lys av dette gi en innsparing på om lag 1 mkr pr år. Med en slik sum kan en dekke avdrag på et lån i størrelsesorden 40 mkr over 40 år. Renteutgifter ikke medregnet.

Søknadene om barnehageplasser utenfor Fagernes og Leira viser at det er minst søknad til Skrautvål barnehage, mest til Vestringsbygda barnehage og moderat søknad til Ulnes barnehage, størrelsen tatt i betraktning. Vestringsbygda dekker områdene i Aurdal, Vestringsbygda, Åbjør og Tisleidalen. Ulnes barnehage dekker Lo og Ulnes primært, mens Skrautvål dekker Skrautvål med akseptabel avstand til Ranheimsbygda, Marsteinshøgda og Fagernes (7 km). Avstanden til Ulnes fra Fagernes er 10 km fra barnehage til barnehage.

Vedlikeholdsbehovet som er kartlagt jf. vedlagt rapport viser at Vestringsbygda barnehage har dårligst teknisk standard på bygget, og krever betydelig bygningsmessige endringer. Skrautvål barnehage og Ulnes har relativt god bygningsmessig teknisk stand men mindre rehabiliteringsbehov. Utdfordringen for Ulnes er et dårlig og begrenset uteareal der det i liten grad er utviklingsmuligheter på grunn av utleieavtalen med Valdres Montessoriskole. Det har vært liten interesse fra Valdres Montessori for å utvide utearealet for barnehagen.

Idrettsplassen er et større areal som kan benyttes, men det er for langt unna for å benytte det som inngjerdet areal.

Vestringsbygda barnehage

Kommunedirektør vurderer det slik at med bakgrunn i god søkning, godt uteområde og et stort nedslagsfelt opprettholdes Vestringsbygda barnehage med inntil 90 plasser. Vedlikeholdsbehovet er betydelig. Behov for en barnehage i dette området bør vurderes på nytt når en har erfaring med 200 plasser i Fagernes – Leira.

Skrautvål barnehage

Lav søknad i første opptak. Kort avstand til Fagernes gjør at det er stor søknad på andre prioritet. Bygget er bra, med godt egnet uteareal med gode utviklingsmuligheter. Skrautvål barnehage kan være et nært alternativ for utvida tomtefelt på Marsteinshøgda og avsatte områder i kommuneplan for tomtefelt mot Nyvegtoppen/Ranheimsbygda.

Ulnes barnehage

er den minste barnehagen med unntak av Leira. Bygget er i relativt god teknisk stand. Barnehagen har moderat søkning, størrelsen tatt i betraktning. Barnehagen har dessverre et lite egnet uteområde med små utviklingsmuligheter. Kommunedirektør tilrår at denne barnehagen legges ned når nødvendige ombygginger og vedlikehold er gjennomført i de øvrige barnehagene innen 5 år. Avstanden til Fagernes er 10 km, og dermed akseptabel. Ved en eventuell nedleggelse i Ulnes bør søkere fra område prioriteres for opptak i Fagernes barnehage. Skal barnehagen videreføres må avtalen med Valdres Montessoriskule sies opp, og arealet i 2.etasje kan da tas i bruk som arbeidsrom, møterom, garderobe og rom til styrer, og at hele første etasje brukes for å sikre nødvendig areal innendørs og tilstrekkelig uteareal.

Oppsummert:

Med bakgrunn i en totalvurdering av søknadsmasse, vedlikeholdsbehov, utviklingsmuligheter, plassering og tilgjengelig uteareal tilrår kommunedirektør å opprettholde inntil 90 barnehageplasser i henholdsvis Skrautvål og Vestringsbygda, til sammen inntil 180 plasser. Begrensede muligheter i tilgjengelig bygningsmasse og lite egnet uteareal tilsier at en legger ned offentlig barnehagedrift i Ulnes. Dette gir totalt 380 plasser, noe vi mener er tilstrekkelig. Dagens behov er 330 plasser. Privat barnehage i Ranheimsbygda kommer i tillegg.

Fagernes og Leira bør prioriteres for nybygg/ombygging/utvidelse med inntil 200 plasser. Deretter vurderes Vestringsbygda for rehabilitering/påbygg. Ulnes foreslås nedlagt når nødvendige ombygginger og endringer er gjennomført i de øvrige barnehagene om 4-5 år. Fortløpende vedlikehold gjennomføres.

Til slutt vil kommunedirektør påpeke at en nær dobling av barnehagekapasiteten på Fagernes – Leira vil medføre endringer i behov for de andre barnehagene, uten at alle konsekvenser er kjent. Denne saken er en vurdering gjort med utgangspunkt i den kunnskap vi har tilgjengelig i dag.

Forslag til vedtak:

1) Nord-Aurdal legger til rette for en barnehagestruktur med 4 barnehager med inntil 380 plasser. 200 av disse skal ligge i området Fagernes – Leira. Av disse 200 bør minimum 128 legges til Fagernes med bakgrunn i behov.

2) Med bakgrunn i søknadsmasse, vedlikeholdsbehov, utviklingsmuligheter, plassering og tilgjengelig areal tilrår kommunedirektør å opprettholde 90 barnehageplasser i henholdsvis Skrautvål og Vestringsbygda, totalt inntil 180 plasser.

3) Fagernes og Leira bør prioriteres for nybygg/ombygging/utvidelse med inntil 200 plasser. Ut fra erfaring med økt kapasitet på Fagernes/Leira vurderes rehabiliteringsbehovet i Vestringsbygda.

4) Ulnes barnehage legges ned når ombygningsperioden i de øvrige barnehagene er gjennomført. Dette med bakgrunn i moderat søkning, begrensede muligheter i tilgjengelig bygningsmasse og små utviklingsmuligheter med hensyn til uteareal.

5) Kommunestyret ber kommunedirektør utarbeide sak om plassering/nybygg/ rehabilitering av barnehage på Fagernes.

Vedlikeholdsbehov barnehager i Nord-Aurdal kommune

Bakgrunn:

Barnehagestruktur skal behandles som egen sak i kommunestyret våren 2022, og i den sammenheng kan det være viktig at det følger med en oversikt over vedlikeholdsbehovet i alle barnehagene.

Det er i dag fem kommunale og en privat barnehage geografisk spredt i kommunen.

Vedtaket i 2010 om sammenslåing av skolene til én barneskole medførte at mange av skolebyggene helt eller delvis ble omdisponert til barnehagelokaler. Dette medførte at flere av barneskolene i løpet av noen hektiske sommeruker ble bygd om til barnehager. Barnehagebyggene i Vestringsbygda, Skrautvål og Ulnes er derfor ikke utformet optimalt for dagens krav til kvalitet i barnehagen, hverken med tanke på inne- eller utemiljø.

Barnehagene i Nord-Aurdal kommune har pr januar 2022 følgende antall plasser:

Barnehage	Avdelinger	Godkjent antall plasser	Ant plasser pr avdeling
Ulnes	3	54	18
Skrautvål	5	90	18
Fagernes	4	72	18
Leira	2	36	18
Vestringsbygda	5	90	18
Ranheim naturbarnehage (privat)	2	36	18
Sum	21	378	

Vedlikeholdsbehov i de ulike barnehagene

Åge Sandsengen Kommunalsjef økonomi, teknisk og næring
Karsten Hagaseth Avd.leder byggdrifere

Vi vurderer her vedlikeholdsbehovet for de ulike barnehager under forutsetning av at det skal være barnehage i bygget ytterligere 25 år.

For å skaffe en oversikt over dagens barnehagebygg og vedlikeholdsbehov for nye 25 års bruk som barnehager, som grunnlag for politisk drøfting av barnehagestruktur, har vi foretatt en befaring og kartlegging av barnehagebyggene.

Under befaring ble vi vist rundt og forklart av virksomhetsleder barnehager Pernille Frøsaker og styrer i den enkelte barnehage.

Oppgave

Kartlegge bygningsmessig standard og vedlikeholdsbehovet helt overordnet, som et grunnlag for politisk beslutning om barnehagestruktur. Nærmere prosjektering og kalkulering av nødvendige tiltak må utføres etter at beslutninger om struktur er tatt.

Oppsummering av vedlikeholdsbehov

Etter en befaring i de fem kommunalt eide barnehage, som fremkommer av egne vurderinger for hver bhg nedenfor, har vi gjort følgende vurdering.

Alle bhg i kommunen har 18 plasser pr avdeling. Generelt vil en økning til 24 plasser pr. Avdeling gi større utnyttelse av areal på avdelingene. Bemanningen økes da fra tre til fire pr avdeling, som gir større fleksibilitet og fagkompetanse med to barnehagelærere og to fagarbeidere på hver avdeling.

Fagernes barnehage:

Bygningsteknisk er dette et relativt bra bygg. Påbygget fra 1991 er bygd som barnehage i med tre avdelinger og fellesareal med kjøkken og kontor til barnehagestyrer. Bygget har gode forutsetninger for videre bruk og utvidelse fra 72 til for eksempel 128 plasser. Bra uteareal med utvidelsesmuligheter, og deler av utearealet som kommunen eier brukes i liten grad av skole eller barnehage. Bygget trenger innvendig vedlikehold og rehabilitering av stellerom, toalett/bad, garderober og personalrom.

Leira bhg:

Påbygget fra 1996 er bygd som barnehage og kan brukes videre. Det krever nytt tilbygg for å øke kapasiteten fra 36 til ca 72/96 plasser og nye personalrom (arbeisrom, garderober, toalett/dusj, møterom osv). Nytt bygg kan settes opp på sør-østsiden av dagens bygg. Dette vil i så fall medføre flytting av uteareal.

Det gamle bygget mot vest bør fullstendig rehabiliteres for å gi større uteareal eller tas i bruk som vognskur/lager.

Arealet som er park bør omreg til bhg, eventuelt gjerdes inn.

Vestringsbygda bhg:

Dette er et gammelt skolebygg, med unntak av tilbygg som barnehage i 1996 for en avdeling. Det kreves betydelige tiltak for å oppgradere øvrig bygg til tidsmessig barnehagebygg. Rominndelingen er fra skoletiden med mange ganger og dører, som krever vesentlige endringer.

Ventilasjonsanlegget i øvre etasje er modent for utskifting. Dagens bruk med en avdeling på scenen i grendehuset er ikke tilfredsstillende, som også har høyt støynivå fra ventilasjonsanlegget. Avdelingen i underetasjen har ikke gode lokaler, som er vanskelige å endre grunnet betongvegger og få vinduer.

Hvis samfunnshuset kan bygges om til barnehage er det en mulighet. Eventuelt nytt tilbygg for to avdelinger. Meget bra uteareal med god plass.

Skrautvål bhg

Gammelt skolebygg, men Skrautvål barnehage er i relativt god stand. Trenger noe rehabilitering i underetasjen, spesielt stellrom/toalett og lys i tak. Kan opprettholde 90 plasser uten store endringer. Gode utvidelsesmuligheter. Bra uteareal.

Ulnes bhg

Gammelt skolebygg. Bygget kan brukes videre som barnehage, men nødvendig vedlikehold og noe rehabilitering av ventilasjon, stellerom/toalett og rominndeling må gjennomføres.

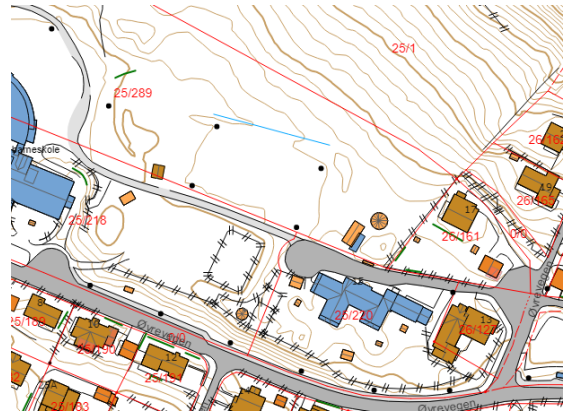
Utearealet er ikke tilfredsstillende. Utviklingsmulighetene av lokaler og uteareal er svært begrensede så lenge deler av bygget leies ut til Valdres Montessoriskole.

Oppsummering:

Barnehage	Ant avd	Ant plasser v/24	Ant plasser v/18	Vedlikeholdsbehov
Fagernes	4	96	72	Kan bygge på en eller to avd med 24 – 48 plasser.
Leira	4	96	72	Betinger ett nytt tilbygg
Sum sentrum	8	192	144	Sum plasser Fagernes/Leira jf. kst vedtak
Skrautvål	5	120	90	Har plass til en ny avd på 18 eller 24 plasser
Ulnes	3	72	54	Må ha større og bedre uteareal
Vestringsbygda	4	96	72	Krever omfattende rehabilitering og nybygg
Ranheim bhg	2	36	18	
Sum	18	516	378	

Fagernes 01.02.2022**Åge Sandsengen****Kommunalsjef****Karsten Hagaseth****avd leder byggdrifere**

Fagernes bhg (4 avd med 72 plasser)

<p>Tomt og eier</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunen fester tomten 25/220 til Fagernes bhg av Tveit, tilsvarende festes også eiendommen til NABS og tomt 26/127, som i dag er barneboligen (brunt bygg). • Kommunen eier tomt 25/289 som ligger mellom bhg/NAUS og jordet til Tveit. • Eiendom 25/1 mot nord er jordet til Tveit gård, der det er avtale om at bruk til uteområdet for bhg i stripe på 30 meter mot øst til aking og aktivitet vinterstid. •
<p>Uteareal:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Barnehagen bruker hovedsakelig uteområdet sør for barnehagebygget ned mot Øvrevegen, og dette er tilstrekkelig og godt uteareal for dagens bhg jf. styrer i Fagernes bhg. • De har også god tilgang til ytterligere areal som de deler med NABS, uteareal nord for barnehagebygget og til Tveitajordet jf. avtale. Barnehagen har også god andledning til å bruke deler av utearealet til NABS, når elevene er i timer. Vurderingen er at området rundt barnehagen er tilstrekkelig til en økning i antall plasser, uten at dette går ut over arealet tilhørende NABS.

<p>Bygg</p>	<p>Bygget består av ett toetasjers leilighetsbygg fra 1965 ombygget til barnehage sør-øst mot barneboligen, og et påbygg mot vest som ble bygd som barnehage i 1991.</p> <p>Bygget er av god kvalitet og i hovedsak tilpasset barnehagedrift med fellesareal i sentrum med felleskjøkken og kontor til barnehagestyrer.</p> <p>Det er gode tak på hele barnehagen.</p> <p>Byggene er godt drenert og nylig grøftet ut.</p> <p>Energiøkonomisk bør det vurderes i den eldste delen at 10 cm isolasjon i vegger og maks 15 cm på loft bør utbedres for å redusere energibruken.</p> <p>Det mangler soveskur/vognskur til barnevognene.</p> <p>Mangler grovgardereobe.</p> <p>I det ombygde leilighetsbygget:</p> <ul style="list-style-type: none"> • en avdeling i 1.etasje med gode rominndelinger med eget kjøkken stellerom/toalett. • i 2.etasje et arbeidsrom for barnehagelærere, personalrom, puterom, to bad/Wc og lager. • Det er ikke heis i bygget. <p>Påbygget i 1991 ble bygd med bl.a:</p> <p>Tre avdelinger, ett felleskjøkken og kontor til styrer.</p> <p>Rominnedleingen er bra til bhg, med unntak av løsningen for gardrober/inngangspartier.</p> <p>Barneboligen ligger like ved bhg.</p>
<p>Behov for vedlikehold</p>	<p>Oppsett av vognskur som er tett, samt lagringsplass av uteleker.</p> <p>Ventilasjonsanlegget fra 1991 fungerer ikke helt som det skal, bør rehabiliteres.</p> <p>Den gamle delen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er energiøkonomisk å øke isloasjon i vegger og tak, samt vurdere utskifting av vinduer ? • Gulv mellom gammel og ny del bør rehabiliteres. Forøvrig nye gulv, vegger er malt i senere tid og et relativt greit kjøkken. • Garderøber delt i grov- og fingarderøber kan etableres bedre ved å gjøre tilpasninger i bygget. • Stellerom og WC bør rehabiliteres. • Kan med fordel bygge på egen inngang fra nordsiden. <p>Påbygget fra 1991 som bhg:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan med fordel friskes opp med lysne vegger. • Isloasjon og vinduer er tilfredsstillende. • Stellerbord og Wc bør rehabiliteres.

	<ul style="list-style-type: none"> • Bør se på om det kan bygges på inngangspartiet for å få til grov- og fingarderobber for avdelingene.
Muligheter	<p>Bygningsmessig bra bygg som er bygd til barnehage. Har gode forutsetninger for videre bruk og utvidelse med en til to avdelinger. Kan ha 4 avd à 24 plasser forutsatt tilstrekkelig areal som gir 96 plasser, evt bygge på en til to avd og øke med inntil 48 plasser.</p> <p>I den eldste delen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2.etasje kan bygges helt om med åpne og moderne arbeidsrom og møterom for ansatte, og rehabiliterer badene. • Barnehagen har i dag alle avdelinger på ett plan. • Felleskjøkkenet og midrommet må rehabiliteres fullstendig forutsatt at det skal være ett felles kjøkken. Vi tror det bør være et felles kjøkken, ettersom alt er på ett plan. Da må kjølerommet også rehabiliteres. • Hvis felleskjøkkenet avvikles, kan sentrum omdisponeres til garderobe, grupperom el. Men tror ikke det bør gjøres. • Hver avdeling ønsker egen spiseplass, et par kjøkkenskap til ekstra bestikk, glass mm og bør ha utslagsvask lett tilgjengelig. • Ulike måter å videreutvikle dagens bygg med et påbygg med en avdeling evt arbeidsrom, møterom/pauserom, kontor, garderobber for ansatte i stedet for 2.etasje på gamle bygget kan være: <ul style="list-style-type: none"> ○ På sørsiden av gamlebygget parallelt med barneboligen. ○ ved hovedinngangen 45grader mot nord. ○ Bygge gamle bygget sammen med barneboligen og bruke begge disse bygningsmassene til barnehage.

Leira bhg (2.avd med 36 plasser)

<p>Tomt og eier</p>	<p>Kommunen er eier av arealet barnehagen ligger på, og eiendommen vest – nord og øst for selve barnehagen. Dette sikrer at barnehagen kan disponere lekeområdet øst for barnehagen og aktebakken i det området. Dette området øst for barnehagen er regulert til offentlig park, som tilsier at det må være åpent til bruk for alle som ønsker å bruke arealet.</p> <p>Arealet vest for tomten til dagens barnehage er bratt og ikke egnet for videre utbygging, men det er meget bra areal med «mystisk» skog for barna.</p>
<p>Uteareal:</p>	<p>Det er bra uteareal innenfor tomten til barnehagen, og når vi vet at kommunen også er gurnneier av tomten rundt barnehagen er det et bra areal for en bhg. Eiendommen ligger også vestvendt med gode solforhold og utsikt over Leira.</p> <p>Uteområdet som er regulert til park kan tas i bruk som uteområdet for barnehage. Kommunestyret kan omregulere arealet til offentlig formål barnehage, eller at arealet utvikles som offentlig lekeparks men gjerdes inn for å sikre barn som er på området.</p>
<p>Bygg</p>	<p>Bygget består av et gammelt bolighus lengst mot vest fra 1976 med møne øst – vest, og et påbygg fra 1996 med møne nord-sør.</p> <p>Den gamle delen er i dårlig stand, og må fullstendig rehabiliteres eller rives/omgjøres til lager.</p>

	<p>Tak, vinduer og isolasjon er fra 1976, billig bygg i sin tid.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mange små arbeidsrom for ansatte, toalett og garderober. • En avdeling som går inn i påbygget fra 1996, det er vel stuen som er bygd om til oppholdsrom til avdelingen. Dette er helt ok, men må rehabiliterer gulv og vegger. <p>Påbygget fra 1996 består av:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tak, vinduer og isolasjon fra 1996, dvs bra kvalitet • Inngangspartiet er bra. • Stort kjøkken for hele bhg. • Felles grovgarderobe og fingarderobe for de to avdelingene. Ikke idelt å ha felles garderboer, men går så lenge det bare er to avdelinger med 36 plasser. • Deler av en avdeling, som også går litt inn i det gamle bygget. Her er det ny kjøkkeninnredning. Forøvrig bør den delen av avdelingen som er i gammelt bygg ha nytt gulv. <p>Påbygget har bra standard bygningsmessig og er bygd som barnehage.</p>
<p>Behov for vedlikehold</p>	<p>Det gamle bygget som i dag er personalrom må fullstendig rehabiliteres. Her må alle vegger innvendig rives og bygges opp på nytt, vegger på isoleres og vinduer skiftes ut. Alternativt kan deleveggene i denne delen rives og at bygget bygges om til vognskur og lager. Vognskur betinger at det f.eks settes inn vinduer inn til vognskuret, og at småbarnsavd er nærmest denne delen slik at vogner kan overvåkes når barna sover.</p> <p>Nytt tilbygg kan bygges på østsiden som bør inneholde to avdelinger med personalrom, styrerrom, møterom, arbeidsrom, garderobe med dusj/WC med unisex løsninger.</p> <p>Bygget fra 1996 har bra standard, men bør friskes opp.</p> <p>Avdelingene bør ha inngang fra hver sin side av bygget, da den nyeste inngangen er for trang for to avdelinger.</p>
<p>Muligheter</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Videre bruk krever nytt tilbygg med inntil to avd og personalrom. Kan gi 4 avd à 24 barn som gir 96 plasser. 2) Påbygget fra 1996 kan brukes videre 3) Det gamle bygget må fullstendig rehabiliteres/rives, evtnt fjerne vegger og ta det i bruk som vognskur/lager. 4) Nytt bygg kan settes opp på sør-østsiden av dagens bygg med to avd og personalrom primært en etasje. 5) Dette vil i så fall medføre flytting av uteareal. 6) Arealet som er park bør omreg til bhg, evtnt gjerdes inn.

Vestringsbygda bhg (5 avd med 90 plasser)

Fagernes skystasjon – Vestringsbygda bhg: 9,5 km og 9 minutter med bil

Tomt og eier	Nord-Aurdal kommune er eier. Tomten og bygget er store. Påbygget lengst mot nord med møne nord-øst er påbygd småbarnsavdeling.
Uteareal:	Uteområdet er stort, barnehagen bruker bare en liten del av denne til sin virksomhet. Tomten har ikke/lite sol på vinteren.
Bygg	<p>Den påbygde småbarnsavdelingen fra 2004 har god bygningsmessig kvalitet og bygd til barnehage.</p> <p>Gammelt skolebygg fra 1982 som ble ombygd til bhg i løpet av noen uker det året skolen ble flyttet til Fagernes.</p> <ul style="list-style-type: none">• Bygget har dårlig isolasjon over innertaket, men isolasjon i skråtaket/yttertaket. Dette gir mye varmegjennomgang og ising på taket, med høy risiko for at is faller ned.• Ventilasjonsanlegget er delvis dårlig. Er satt inn et nytt i underetasjen i 2021, men ventilasjonsanlegg i øvre etasje med samfunnssalen er dårlig. <p>De fire avdelingene som er i skolebygget har dårlige lokaler.</p> <ul style="list-style-type: none">• Personalrom og en avdeling i 2. etasje har er tildels greie lokaler, men bærer preg av å være gamle kontorer til skolen med små rom, lange ganger, mange dører og store klasserom. Denne avdelingen har ikke tilfredsstillende inngang med garderober.• En avdeling har scenen til gymsalen som oppholdsrom. Her går

	<p>ventilasjonsnålet i taket og avgir mye støy. Øvrige rom til denne avdelingen er ikke tilfredsstillende, har oppsatte lettvegger som ikke skjermer tilfredsstillende mot støy. Må varme opp hele gymsalen for å få varme på scena.</p> <ul style="list-style-type: none"> • En avdeling driver i kjelleren, en kjeller som bare har vinduer på nedsiden som da er bakkeplan. Veggene er tykk betong, og flere av rommene har ikke vinduer. Dette er ikke gode lokaler for en barnehage. Rommene i underetasjen bør heller brukes til lager og vognskur. • Generelt dårlig akustikk i mange rom pga ventilasjonsstøy og dårlig støydemping mellom rom. • Mye trepanel brukt som har gulnet, burde friskes opp.
<p>Behov for Vedlikehold</p>	<p>Taket har ikke vært tilfredsstillende, for lite lufting som skaper ising. Det må etterisolerers over innertakene i hele bygget.</p> <p>Rominndelingen på personalrom bør få en vesentlig endret inndeling. Nytt inngangsparti til avdeling ved personaldelen, og rominndelingen bør vurderes og lysnes.</p> <p>For den andre avdelingen med oppholdsrom på senen i gymsalen må vegger rives for å lage egnede rom og senen må bygges helt om.</p> <p>Generelt lysne opp gulnet trepanel.</p> <p>En avdeling i kjelleren er vanskelige å rehabilitere uten store kostnader, bør brukes som lager i fremtiden.</p>
<p>Muligheter</p>	<p>Dette er omfattende tiltak. Kan være behov for å bygge om samfunnshuset til barnehage, men det krever at den ikke brukes av innbyggerne. Avdeling i underetasjen kan eventuelt flytte opp i samfunnssalen hvis den bygges om. Eventuelt må det bygges nytt bygg for et par avdelinger hvis driften skal fortsette i nye 25 år.</p>

Skrautvål bhg (5 avd med 90 plasser) :

Fagernes skystasjon – Skrautvål skule: 6,6 km og 7 minutter med bil

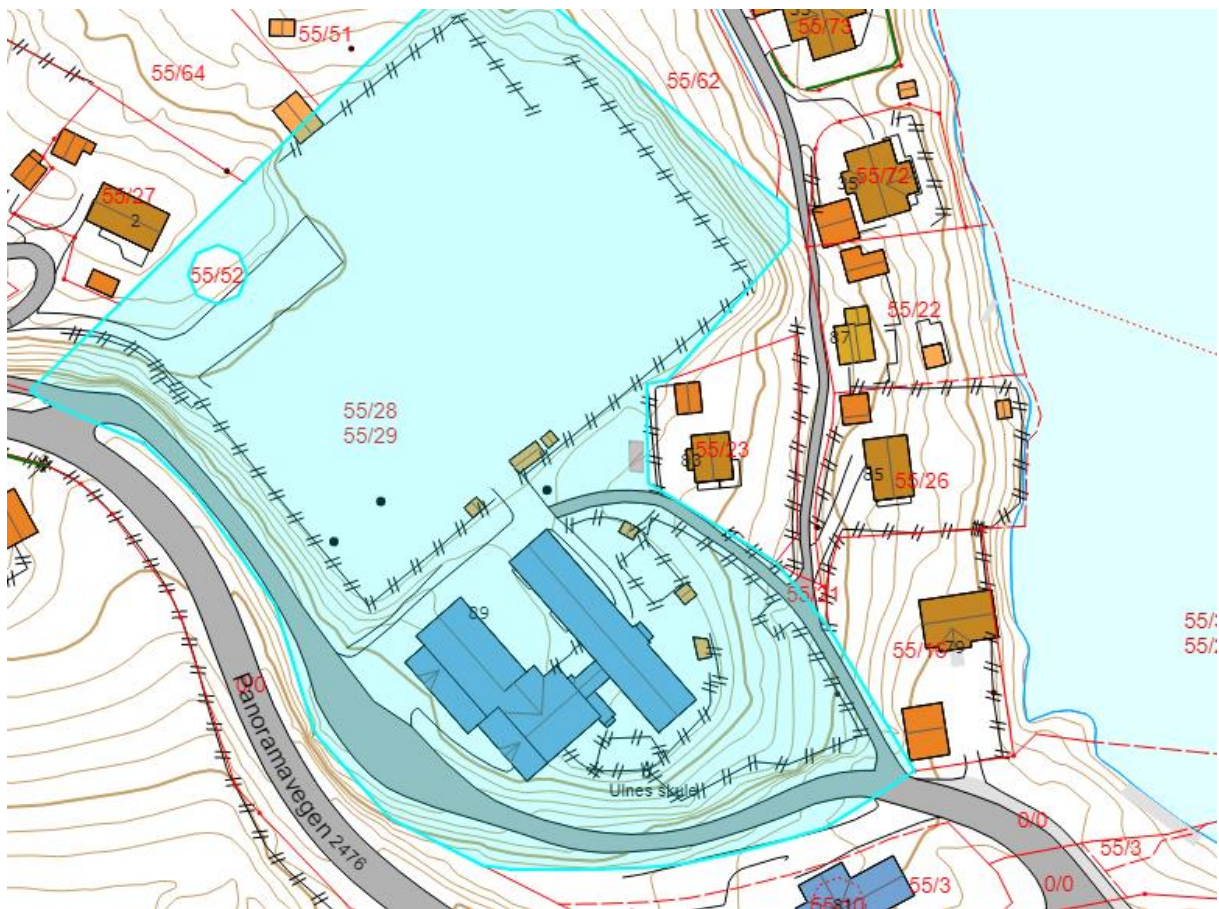

Tomt og eier	Nord-Aurdal kommune er eier av tomten.
Uteareal:	Stort uteareal både på nedsiden for småbarn og på fremsiden for de to avdelingene som kan være der.
Bygg	<p>Bygget er teknisk god kvalitet både tak og isolering.</p> <p>Bra inneklime. Hovedbygget 1969, fullstendig rehabilitert 1991. Gymsalen fra 1991, småbarnsavd fra 1991.</p> <p>Fire avdelinger i underetasjen. Pt en avdeling på bakkeplan i 2.etasje, men det er to ledige klasserom som kan tas i bruk til en ny avdeling.</p> <p>Meget bra arbeidsrom og pauserom til personalet, kontor til styrer og garderober med dusj til ansatte.</p> <p>To avdelinger i underetasjen er bygd som småbarnsavdelinger, og er gode avdelinger.</p> <p>To storbarnsavd i underetasjen har felles garderobe evtnt at den ene avdelinger går gjennom grovgarderoben til den andre avdelingen. Dette er ikke heldig. På befaringen fant vi løsning for avdelingen lengst mot sør, de får ny inngang med egen grovgarderob, som også avdeles med et vognskur/lager etter behov, og ny fingarderobe innenfor.</p>

<p>Behov for vedlikehold</p>	<p>Viduer kan med fordel byttes ut på sør-/vestveggen på hele bygget.</p> <p>Storbarn avd i underetasjen:</p> <p>Gangen må ha nye lyse takplater med nye lyspunkter, nytt gulvbelegg og fullstendig rehabilitering av bad, toalett med stellerom.</p> <p>Avdelingene må friskes opp.</p> <p>Nytt inngangsparti etablers jf. befaringen med nye garderober og lys. Rom sør for storkjøkken deles i grovgarderobe og lager. Sløydsalen bygges om til fingarderobe.</p> <p>Kjøkkenet i underetasjen bør bygges om slik at dette blir et hyggeligere rom. Kan etablere bord som barna kan delta i kakebaking mm, og evt som ekstra grupperom.</p> <p>Bygges med et par underskap kjøkken/overskap og evt høyt kjøøl/frys til hver avd og tilgjengelig utslagsvask.</p> <p>Nye ytterdører oppe og nede må vurderes.</p> <p>Småbarnsavdelingen i underetasjen – her må stellerom og bad rehabiliteres.</p>
<p>Muligheter</p>	<p>Skrautvål barnehage er totalt sett et bra bygg og mye godt tilrettelagt for barnehage.</p> <p>Trenger noe rehabilitering i underetasjen og ombygging av klasserom.</p> <p>Har pt 5 avdelinger à 18 plasser. Kan utvides til 6 avd i dagens bygg.</p>

Ulnes bhg (3 avd med 54 plasser)

Fagernes skystasjon – Ulnes skole: 9,8 km og 10 minutter med bil

Tomt og eier	Tomten eies som er merket blå eies av Nord-Aurdal kommune. Bygget er fra 1963, gymsalen bygd på i 1995.
Uteareal:	Barnehagen har bare lite areal på sørsiden av bygget og langs bygget på nord-øst siden. Dette er et lite og trangt området for de tre avdelingene, og det er så bratt i området at det er vanskelig å gjøre noe med arealet. Alt areal rundt skolebygget bør brukes til barnehage, også fordel om noe av idrettsplassen kan brukes. Men idrettslaget har rettighet til bruken av idrettsplassen. Montessorri har rett jf leieavtale til å bruke skoleplassen og vesentlig del av arealet rundt skolebygget. Disse bruksrettene bør avklares.
Bygg	Bygget er teknisk bra bygg, men ventilasjon, som blåser ut over gulvet, er ikke bra for barnehager. Tilsvarende er solavskjerming dårlig, og flere rom har akustikkutfordringer. Trappeoppgang til 2.etasje kan med fordel bygges om evt lukkes i barnehageavd, men må trolig være der til rømningsvei.
Behov for vedlikehold	<ul style="list-style-type: none"> • Det er gjort store og gode tiltak innvendig siden 2020. Etablert gode arbeidsplasser for ansatte og styrer, men god garderobe. I tillegg har de ansatte gjennomført gode enkle vedlikeholdstiltak. • Det må gjennomføres: <ul style="list-style-type: none"> ○ støydempende tiltak i en avdeling, ○ nødvendig lysskjerming av vinduer, ○ etablering av hvilerom/møterom for ansatte i tilknytning til arbeidsrom ansatte. ○ Rehabiliter fullstendig stellerom og toaletter til alle tre avdelingene. ○ Rehabiliter toalett, garderobe og dusj for ansatte. • Uteområdet til barnehagen må utvides, dvs at bhg må få større del av uteområdet som i dag brukes av Valdres Montessorriskule. • Det vil være en fordel for driften av en barnehagen at alle rommene i 1.etasje brukes til grupperom mv for avdelingene. • Styrer, arbeidsrom til lærere og møterom kunne med fordel flyttes opp i 2.etasje for bedre utnyttelse av arealet til barnehage, men da må leieavtalen med Valdres Montessorriskule sies opp. • Hvis barnehagen med tre avdelinger deler 1.etasje, bør de da ha 24 plasser pr avdeling. Tre avdelinger blir da inntil 72 plasser i Ulnes.
Muligheter	Bygget kan brukes videre som bhg, men nødvendig vedlikehold/rehabilitering må gjennomføres og det må i så fall inngås avtaler som sikrer større uteområde. Det er ikke påbyggingsmulighet, i så fall må en av dagens brukere ut.

Sak: 21/2319
JournalpostID: 21/16242
ArkivID: K2-A10
Saksbehandler: Åge Sandsengen
Dato: 02.11.2021

Utvalgssak

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
071/21	Kommunestyret	11.11.2021

Plankomiteen - Konklusjon barnehage Fagernes - Leira inntil 200 plasser

Vedlegg:

04.11.2021	Plassering av ny bhg - Fagernes-Leira	307633
04.11.2021	Referat plankomite, ny bhg 16.09 .2021	309474

Saksopplysninger:

Kommuneplanens samfunnsdel har oppvekstvilkår til barn og unge som høyeste prioritet og satsingsområde for perioden (2011-2023).

Kommunestyre ba kommunedirektøren i sak 078/2018 den 20.12.2018 (sak [KS-078/18](#)) *legge frem sak om framtidig barnehagebehov i løpet av 2019.*

Administrasjonen utredet barnehagebehovet i 2019. Utredningen bygde bl.a. på analyse av gjeldende barnehager, søknad til de ulike barnehager, mandat om å se barnehagebehov og -struktur i en større sammenheng, innovativt, tenke stort, fremtidsrettet, grunnlag i bosettingstanke, sentrumsnært, livsglede for barn og eldre og ikke begrenses utredningen i første fase ifht økonomi og bygningsmasse. Utredningen omfattet spørreundersøkelse blant brukere og ble behandlet i samarbeidsutvalgene i bhg, av personalet i barnehagene, fagforeningene og tillitsvalgte i barnehagene.

Kommunen har pr 2021 følgende barnehager:

Fagernes bhg	4 avdelinger og 72 plasser
Ulnes bhg	3 avdelinger og 54 plasser
Skrautvål bhg	4 avdelinger og 90 plasser
Leira bhg	2 avdelinger og 36 plasser
Vestringsbygde bhg	5 avdelinger og 90 plasser
Ranheimsbygda bhg	2 avdelinger og 36 plasser (privat)

Sum 20 avdelinger og 378 plasser (*1)

*1) Barn inntil de fyller tre år regnes som to plasser. Barn 3 år og eldre regnes som en plass. Barn som fyller tre år etter 1.august regnes uansett som en plass fra 1.august.

Administrasjonen la frem sak om barnehagebehovet til kommunestyret 23.04.2020 – sak 035/2020, med bl.a. følgende konklusjon fra utredningen:

- Barnefødsler er svakt fallende fra ca 60 årlig til 55 fødsler. Ett og to åringer er to barn pr plass, dvs 220 plasser og 165 plasser 3 år og eldre, som gir sum 385 plasser forutsatt 55 barn pr årskull.

- Foreldre ønsker barnehage i nærheten av bosted.
- Størrelse på barnehagen har liten betydning ifht kvalitet, det avgjørende for kvalitet er ledelse, organisering og pedagogisk kompetanse.
- Det er for få sentrumsnære barnehageplasser.
- Det bør legges til rette for inntil 400 barnehageplasser i kommunen, og inntil 200 barnehageplasser i Fagernes.

Kommunestyrets vedtak i sak 035/2020 den 23.04.2020:

1. Det er et mål at kommunen dimensjonerer barnehagetilbudet for fulltidsplass til alle barn i aldersgruppen 1-5 år.
2. Kommunens barnehager bør framover ha godkjenning og fasiliteter for inntil 400 plasser.
3. Det er et mål at det legges til rette for inntil 200 barnehageplasser i Fagernes/Leira. Barnehagen(e) utformes slik at antallet plasser kan utvides/redueres etter behov.
4. Det nedsettes plankomité som kommer med tilråding til hvordan punkt 1-3 (over) kan realiseres.
5. Kommunedirektøren fremmer egen sak der vedlikeholdsbehov for barnehagene synliggjøres, jf. trinn 3 i mandatet
6. Kommunedirektøren fremmer egen sak for kommunestyret om barnehagestruktur.

Kommunestyret valgte i møte 20.05.2021 sak 031/2021 plankomite for barnehage med følgende vedtak:

- Plankomitéens mandat omfatter punkt 1-4 i kommunestyrevedtak sak 035/2020.
- Plankomitéen skal fremme forslag til/komme med tilråding for:
 1. Hvordan kommunen skal ivareta at det kan tilbys fulltids barnehageplass for alle barn i aldersgruppen 1-5 år i kommunen. Barnehagene skal samlet ha godkjenning og fasiliteter for inntil 400 plasser.
 2. Geografisk plassering av barnehage(r) på Fagernes/Leira for inntil 200 plasser.

Politisk representasjon i plankomité er Håvard Halvorsen AP (leder) og Ragnhild Strømmen Strand SP fra posisjon, og Tor Erling Sætre FRP og Berit Øygaard SV (nestleder) fra opposisjon.

Plankomiteen har hatt fire møter:

- **10.06.21** – Formøte med leder, nestleder, kommunalsjef oppvekst og virksomhetsleder bhg med fastsettelse av fremdriftsplan og plan om å utforme en rapport og forslag til innstilling til KS, 28.10. 2021.
- **26.08.21, med konklusjon:**
 - Fulltids barnehageplass for alle barn blir dekket ved å sikre minst 342 barnehageplasser med mulighet for utvidelse med inntil 54 plasser.
 - Komiteen vurderte ulike områder for plassering av en stor barnehage på Fagernes og Leira, herunder kostnadsøkning ved bygging av en barnehage på både Fagerens og Leira ifht en barnehage på ett av stedene. Konklusjonen ble at en stor barnehage for inntil 200 barnehageplasser må være på Fagernes med minst 150 plasser, kvalitet og det barnehagefaglige har første prioritet, bør ha nærhet til oppvekstområdet og fleksibilitet, mulighet og innovativ tilnærming for fremtidig bhg må legges til grunn.
- **16.09.21** – De ulike alternativer for plassering av barnehager på Fagerens og Leira, som ble drøftet 26.08, var oppsummert og ble gjennomgått i møtet. Områder på

Leira var ved Leira bhg, Leira skole, kommunens tomt sør for Leira skole, området videre mot Kallplassen. Områder på Fagernes var ved dagens oppvekstsenter ved Fagernes bhg og NABS, sentrumsområdet med Fagernesparken/skiferplassen, området sør – øst for Blåbærmyra mot Vesle Tveit, Marsteinshøgda, Nyvegtoppen, Breiseth og Nesjordet.

Plankomiteens konklusjon i møte 16.09.2021:

Plankomiteen anbefaler at det bygges en barnehage på Fagernes. Komiteen har drøftet aktuelle plasseringer, og anbefaler at administrasjonen utreder området på Tveitaområdet og Nesjordet som mulige plasseringer. Størrelsen på barnehagen vil være avhengig av valg av plassering.

Flertallet anbefaler at barnehagetilbud på Leira opprettholdes. Dette til sammen vil dekke inntil 200 plasser i Fagernes/Leira.

Administrasjonen lager sak til FS og KS med plankomiteens konklusjon

Vurdering:

Plankomiteen konkluderte enstemmig i møte 26.08.2021 om at en barnehage på inntil 200 plasser skal plasseres på Fagernes med inntil 150 barnehageplasser med mulighet for å utvide med 50 plasser. I møte 16.09.2021 konkluderer plankomiteen med at det bygges en barnehage på Fagernes, og flertallet i plankomiteen anbefaler at barnehagetilbudet på Leira opprettholdes og sikrer 200 plasser i Fagernes/Leira.

Kommunedirektøren registrerer plankomiteens konklusjon, og mener det kan være nødvendig å ta barnehagestrukturen opp til debatt før beslutningen om bygging av flere barnehageplasser på Fagernes eller Leira. Kommunen har ut over Fagernes og Leira barnehager 270 barnehageplasser i Vestringsbygda, Ulnes, Skrautvål og den private Ranheim barnehage, fordelt med hhv 90, 54, 90 og 36 plasser. Hvis inntil 200 barnehageplasser skal fordeles på både Fagernes og Leira, slik plankomiteen konkluderer, mener kommunedirektøren at dette aktualiserer spørsmål om hvordan de resterende 150-200 barnehageplassene skal fordeles på de fire andre barnehagene. Barnehagelokalene i kommunen har generelt behov for omfattende rehabilitering, som tilsier at det haster mer enn tidligere med å avklare hvilke av dagens barnehagelokaler som skal videreføres.

Forslag til vedtak:

- 1) Kommunestyret tar plankomiteens konklusjon til etterretning.
- 2) Kommunestyret ber om at kommunedirektøren, i samsvar med kommunestyrets vedtak i sak 035/2020 pkt 5 og 6, legger frem sak om barnhagestruktur og vedlikeholdsbehov i barnehagene innen mars 2022.

Kommunestyret 11.11.2021:

Behandling:

Endringsforslag, foreslått av Vegard Riseng, Høyre

- 1) Kommunestyret ber kommunedirektøren legge plankomiteens konklusjon til grunn for planlegging av barnehagetilbud på Fagernes og Leira.
- 2) Kommunestyret ber kommunedirektøren, i samsvar med kommunestyrets vedtak i sak 035/2020 punkt 5 og 6, legge fram en sak om øvrig barnehagestruktur og vedlikeholdsbehov i barnehagene innen mars 2022

Forslag til vedtak mot endringsforslag 1: 17 stemmer for forslag til vedtak, 4 stemmer for endringsforslag 1

KS- 071/21 Vedtak:

- 1) Kommunestyret tar plankomiteens konklusjon til etterretning.
- 2) Kommunestyret ber om at kommunedirektøren, i samsvar med kommunestyrets vedtak i sak 035/2020 pkt 5 og 6, legger frem sak om barnhagestruktur og vedlikeholdsbehov i barnehagene innen mars 2022.

Sak	Plankomité for ny barnehage	Dato	16.09. 2021
Møtested	Kommunestyresalen	Tid	Kl. 08.00-11.00
Møteleder	Håvard	Referent	Pernille
Deltagere	Håvard Halvorsen, Ragnhild Strømmen Strand, Tor Erling Sætre, Anna- Merete Brusletten, Berit Øygard, Hilmar Hippe, Åge Sandsengen, Gunnar Rotevatn Dahlen Pernille Frøysaker		

Sak	Innhold
1.	Ny barnehage på Fagernes
	<ul style="list-style-type: none"> Gjennomgang av administrasjonens vedlagte dokument. <p>Konklusjon: Plankomiteen anbefaler at det bygges en barnehage på Fagernes. Komiteen har drøftet aktuelle plasseringer, og anbefaler at administrasjonen utreder området på Tveitaområdet og Nesjordet som mulige plasseringer. Størrelsen på barnehagen vil være avhengig av valg av plassering.</p> <p>Flertallet anbefaler at barnehagetilbud på Leira opprettholdes. Dette til sammen vil dekke inntil 200 plasser i Fagernes/Leira.</p> <p>Administrasjonen lager sak til FS og KS med plankomiteén konklusjon.</p>
2.	Eventuelt

saksutredningen som danner grunnlag for mandatet i KS vedtaket, [35/20](#)

Nord-Aurdal kommune

Sak: 21/898
JournalpostID: 21/6365
ArkivID: K2-A10
Saksbehandler: Anna-Merete Brusletten
Dato: 22.04.2021

Utvalgssak

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
031/21	Kommunestyret	20.05.2021

Plankomité barnehage

Vedlegg:

22.04.2021 Framtidig barnehagebehov i Nord-Aurdal kommune KS 285777
sak 035-20

Bakgrunn:

Kommunestyret skal i denne saken vedta mandat for og sammensetning av plankomité for kommunale barnehager i Nord-Aurdal kommune.

Saksopplysninger:

Kommunestyret behandlet i møte 23.04.2020 [sak 035/20](#) som gjaldt framtidig barnehagebehov i Nord-Aurdal kommune. Kommunestyret gjorde følgende vedtak:

1. Det er et mål at kommunen dimensjonerer barnehagetilbudet for **fulltidsplass til alle barn i aldersgruppen 1-5 år.**
2. Kommunens barnehager bør framover ha godkjenning og fasiliteter for **inntil 400 plasser.**
3. Det er **et mål** at det legges til rette **for inntil 200 barnehageplasser i Fagernes/Leira.** Barnehagen(e) utformes slik at antallet plasser kan utvides/reduseres etter behov.
4. Det nedsettes **plankomité som kommer med** tilråding til hvordan punkt 1-3 (over) kan realiseres.
5. Kommunedirektøren **fremmer egen sak der vedlikeholdsbehov** for barnehagene synliggjøres, jf. trinn 3 i mandatet
6. Kommunedirektøren **fremmer egen sak for** kommunestyret om **barnehagestruktur.**

Plankomitéens mandat omfatter dermed punkt 1-4 i kommunestyrevedtaket;

Plankomitéen skal fremme forslag til/komme med tilråding for:

1. Hvordan kommunen skal ivareta at det kan tilbys fulltids barnehageplass for alle barn i aldersgruppen 1-5 år i kommunen. Barnehagene skal samlet ha godkjenning og fasiliteter for inntil 400 plasser.
2. Geografisk plassering av barnehage(r) på Fagernes/Leira for inntil 200 plasser.

Punktene 5 og 6 i vedtak sak 35/2020 ivaretas av kommunedirektøren

Sammensetning plankomité:

Med bakgrunn i tidligere erfaringer fra plankomitéarbeidet på Nord-Aurdal ungdomsskole og for å sikre bred medvirkning og representasjon i arbeidet, foreslås at komitéen settes sammen av politikere, repr. fra administrasjon, barnehagefaglig repr., hovedverneombud og tillitsvalgte. Plankomitéen kan, etter behov, knytte til seg referansegrupper og konsultative medlemmer. Se oversikt under:

Deltaker	Rolle	Funksjon/oppgave/kommentar
Politisk repr. posisjon (utpekt av KS)	Politiker	Leder og fast medlem
Politisk repr. opposisjon (utpekt av KS)	Politiker	Fast medlem
Sentraladm. repr.	Kommunalsjef oppvekst og kultur	Fast medlem
Barnehagefaglig repr.	Virksomhetsleder barnehage	Fast medlem og sekretær
Repr. plan/teknisk og næring	Kommunalsjef teknisk og næring	Fast medlem
Hovedverneombud	Verneombud	Fast medlem
Tillitsvalgt (utpekt av org. selv)	Tillitsvalgt	Fast medlem
Konsultative medlemmer		
	Etter behov og/eller ønske fra plankomitéen (intern/ekstern kompetanse)	Ikke faste medlemmer
Referanse- og høringsgrupper	SU i barnehagene Ungdomsråd Kommunalt råd for brukermedvirkning Avdelingsledere barnehage (styrerne)	Ulike utredninger som inngår i plankomitéens utredninger

Plankomitéen og politisk behandling- forslag til framdriftsplan:

Tid/dato	Politisk organ	Oppdrag
20.05.21	Kommunestyret	Vedta sak om plankomité barnehage (mandat og sammensetning)
28.10.21	Formannskapet	Behandle plankomitéens innstilling
18.11.21	Kommunestyret	Plankomitéens/formannskapets innstilling behandles

Vurdering:

Kommunedirektøren vurderer at forslag til sammensetning av plankomité og mandat ivaretar kommunestyrets vedtak om plankomité i sak 035/20 (pkt. 1-4).

Forslag til vedtak:

Kommunestyret vedtar framlagt forslag til mandat og sammensetning av plankomité. Kommunestyret velger/utnevner selv en representant fra posisjon og en fra opposisjon som representanter i plankomitéen.

Valgte representanter:

Kommunestyret 20.05.2021:

Behandling:

Endringsforslag 1, foreslått av Vegard Riseng, Høyre

Kommunestyret velger/utnevner selv to representanter fra posisjon og to fra opposisjon som representanter i plankomiteén.

Tilleggsforslag 1, foreslått av Tone Irene Meisdalen, Senterpartiet

Valgte representanter: Håvard Halvorsen AP (leder) og Ragnhild Strømmen Strand SP

Tilleggsforslag 2, foreslått av Vegard Riseng, Høyre

Valgte representanter: Tor Erling Sætre FRP og Berit Øygard SV (nestleder)

Forslag til vedtak mot endringsforslag 1: Enstemmig for endringsforslag 1

Tilleggsforslag 1: Enstemmig

Tilleggsforslag 2: Enstemmig

KS- 031/21 Vedtak:

Kommunestyret vedtar framlagt forslag til mandat og sammensetning av plankomiteé.

Kommunestyret velger/utnevner selv to representanter fra posisjon og to fra opposisjon som representanter i plankomiteén.

Valgte representanter:

Posisjon: Håvard Halvorsen AP (leder) og Ragnhild Strømmen Strand SP

Opposisjon: Tor Erling Sætre FRP og Berit Øygard SV (nestleder)

Nord-Aurdal kommune

Sak: 20/8
JournalpostID: 20/62
ArkivID: K2 - A10
Saksbehandler: Gerd Oddrun Strømmen
Dato: 02.01.2020

Utvalgssak

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
008/20	Formannskapet	05.03.2020
035/20	Kommunestyret	23.04.2020

Framtidig barnehagebehov i Nord-Aurdal kommune

Vedlegg:

09.01.2020	Høringsdokument sendt fagforeningene 301019- Fremtidig barnehagebehov i Nord-Aurdal kommune	235749
09.01.2020	Høringsdokument sendt SU barnehagene 181119- Fremtidig barnehagebehov i Nord-Aurdal kommune	235750
09.01.2020	Innspill fra SU Skrautvål barnehage	235753
09.01.2020	Innspill fra SU Fagernes barnehage	235756
09.01.2020	Innspill fra SU Ulnes barnehage	235754
09.01.2020	Innspill fra SU Vestringsbygda barnehage	235755
09.01.2020	Innspill fra SU Leira barnehage	235752
09.01.2020	Innspill fra personalet i Leira barnehage	235751
10.01.2020	Innspill fra ansatte i Delta, Fagforbundet og Utdanningsforbundet	235788
06.02.2020	Innspill fra organiserte og tillitsvalgte i Fagernes barnehage	238285

Bakgrunn for saken:

Kommunen ønsker å se barnehagebehov i en større og mer helhetlig sammenheng fremover i tid. Dette gjøres med bakgrunn i kommunestyrevedtak av 20.12.18 (sak [KS-078/18](#)) der kommunestyret ba *rådmannen legge frem en sak om framtidig barnehagebehov i løpet av 2019*.

Saksopplysninger:

[Kommuneplanens samfunnsdel](#) har oppvekstvilkår til barn og unge som høyeste prioritet og satsingsområde for perioden (2011-2023). I samfunnsdelen står det at målsettingen etter 2013 er at Fagernes, Leira og Aurdal (nybygg) skal ha hver sin barnehage med minst tre avdelinger. Videre er det beskrevet en forventning om at Leira barnehage kan flytte inn i gamle Leira skule. Leira skule er i dag fylt med andre kommunale virksomheter; Læringssenteret og voksenopplæringen samt Leira dag- og aktivitetssenter.

[Kommunedelplan for barnehage og skole, handlingsdel](#), beskriver utredning av barnehagestruktur som et av tiltakene for 2019.

Administrativ ledergruppe definerte følgende **mandat** for utredningen 30.01.19:

- Se barnehagebehov og - struktur i en større sammenheng
- Være innovativ og tenke stort og framtidsetta
- Barnehage som en del av oppvekstområdet, barnehage-barneskole-ungdomsskole
- Se barnehagen som en del av det å få folk til å bosette seg i kommunen. Hva slags barnehage tilbud får vi da?
- Rammeplan for barnehagen. Hva sier den ?
- Erfaring/tips fra andre kommuner
 - Kartlegge behovet for sentrumsnær barnehage
 - Livsglede for barn og livsglede for eldre. Utrede mulighet for sambygg barnehage og «eldrebo/omsorgsbolig». Samhandling med helse.
 - Behov for andre barnehager i kommunen.
 - Hvilke av de eksisterende vil være hensiktsmessig å beholde?
 - Hvilke kan utvikles?
- Det er i ledergruppemøte 14.04.19 definert at det i første fase av saksforberedelsen ikke skal begrenses i forhold til økonomi eller eksisterende bygningsmasse.

Gjennom prosessen presiserte administrativ ledergruppa i Nord-Aurdal kommune 23.10.2019 mandatet:

Trinn 1:

Forberedelse av utredning framtidig barnehagebehov, se mandatbeskrivelse datert 30.01.2019.

Trinn 2:

09.10.2019 ble det definert oppfølgingsmandat til trinn 2 og 3 i utredningsarbeidet.

- Det slås fast at Nord-Aurdal kommune har for få barnehageplasser i Fagernes og Leira gjennom det enkle faktum at det over mange år er mange flere søkere enn de som får plass i disse barnehagene.
- Dette gjør at en ønsker at det utredes tilrettelegging/bygging av en barnehage i Fagernes.
- Denne barnehagen må være av en slik størrelse og med utvidelsesmuligheter for å ivareta og imøtekomme framtidig behov.
- De andre barnehagene består slik som nå inntil en ser hvordan søkingen til ny barnehage på Fagernes blir.

Trinn 3:

Ytterligere barnehagebehov vurderes etter gjennomføring og utprøving av trinn 2.

Det er i 2008, 2010 og 2017 gjennomført ulike **strukturutredninger** for barnehage. I tillegg er det behandlet flere søknader om privat barnehage i kommunen.

Status for barnehagestrukturen i dag er at det er fem kommunale og en privat barnehage geografisk spredt i kommunen. Alle barnehagene i Nord-Aurdal kommune er godkjente, jf. barnehageloven §§ 6 og 10 om godkjenning. Det vil i 2020 bli gjennomført regodkjenning av alle barnehagene i kommunen.

Barnehage	Byggeår	Avd.	Godkjent antall plasser	Dekningsgrad KOSTRA Kommentarer
Ulnes	Nytt skolebygg i 1962 - tilbygg og rehab. i 1994	3	54	I 2018 var andel barn 1-5 år i barnehage (av tot. andel innbyggere i aldersgruppen)

Skrautvål	Nytt skolebygg 1968, tilbygg og rehab. i 1991	4 (5 fra 010120)	72 (90 fra 010120)	90,1 %. Dette er en oppgang på 2 % fra året før.
Fagernes	Bygget var et eldre bolighus som ble totalrenovert ved etablering ca. 1965 - tilbygg og rehab. i 1992	4	72	
Leira	Etablert i 1977	2	36	
Vestringsbygda	Skolebygg fra 1985 med en del som opprinnelig var barnehage	5	90	
Ranheim (privat)		2	36	
Totalt		21	378	Per januar 2020 er det 271 barn i barnehagene. Dette utgjør 368 plasser (inkl. privat). I tillegg fylles ytterligere ti plasser opp i løpet av våren, jf. registrerte søknader.

Barnehagebyggene. Fagernes barnehage var opprinnelig et eldre bolighus som ble totalrenovert ved etablering ca. 1965 med tilbygg 1992. Leira barnehage kom i stand i 1977. Deler av barnehagen i Vestringsbygda var opprinnelig skolebygg fra 1985, mens en del opprinnelig er bygd som barnehage. Ulnes barnehage ble bygd som skolebygg i 1962 og fikk et tilbygg og ble rehabilitert i 1994. Skrautvål barnehage var opprinnelig skolebygg som ble etablert i 1968 og som fikk tilbygg og ble rehabilitert i 1991.

Tre av barnehagebyggene er derfor tidligere skolebygg som helt eller delvis er omdisponert til barnehagelokaler. Det ble gjort noen tilpasninger ved endring fra skole til barnehage, men byggene er ikke tilstrekkelig hensiktsmessige for barnehagedrift i et framtidsperspektiv. Totalt sett er det gjort få bygningsmessige investeringer i sektoren, så det fordres en kraftig oppgradering av barnehagebyggene for at kommunen skal være rusta til å møte dagens og framtidens krav til kvalitet i barnehagen. Barnehagen bør ha lokaler som er beregna for formålet.

Barnehagen inn i framtida

Ny rammeplan trådte i kraft fra 01.08.17. Den er tydelig og forpliktende på barnehagens *formål og innhold* og på hva personalet skal gjøre for at barn skal trives og utvikles. Barnets behov for omsorg, leik, danning og læring, vennskap og fellesskap, kommunikasjon og språk skal møtes med faglig kompetanse, god organisering og tilrettelagte bygg for barnehageformål.

Det er stort nasjonalt fokus på **innhold og kvalitetsutvikling** i barnehagetilbudet. Kvalitetsutvikling stiller krav til både *fysiske forhold* inne og ute, og til *innholdet i barnehagen*. Utdanningsdirektoratet (Udir) beskriver følgende: *Vi deler kvalitet inn i struktur-, prosess- og resultat kvalitet.*

Gode relasjoner og samhandling mellom voksne og barn og barna imellom, prosesskvaliteten, er ifølge forskningen avgjørende for barnets trivsel og utvikling, det vil si resultat kvaliteten. Rammene rundt, strukturkvaliteten, bidrar til å legge til rette for eller begrense prosesskvaliteten. God strukturkvalitet er imidlertid ingen garanti for at barn trives og utvikler seg. Resultatkvalitet er hva vi ønsker å oppnå med kvalitetsarbeidet, og det er knyttet opp mot mål i lov og rammeplan; her definert som barns trivsel og utvikling.

Forskning viser **at barnehagestørrelse** i seg selv har liten betydning for kvaliteten. Det som

viser seg å være viktigere for kvalitet, er hvordan *utforming, organisering og ledelse* gjennomføres. Ved forskningsstiftelsen Fafo ble det i 2016 publisert resultat av en barnehageundersøkelse. Beret Bråten, Ingrid Marie Hovdenak, Hedda Haakestad og Silje Sønsterudbråten undersøkte følgende: *Har barn det bra i store barnehager?* Dette resulterte i Fafo-rapport 2015:48. Konklusjonen i rapporten er oppsummert slik av Bråten, Hovdenak og Sønsterudbråten:

«Størrelse i seg selv avgjør ikke en barnehages kvalitet. Størrelse spiller sammen med andre strukturelle faktorer, som barnehagens indre organisering, ledelse, eierskap, ansattes kompetanse og arbeidsstil. Til sammen etablerer disse faktorene forutsetninger for å skape kvalitet i relasjoner og resultater. Samtidig er det viktig å understreke at den store barnehagen har et særtrekk som skiller den fra mindre enheter: Den store barnehagen må, for å skape kvalitet i relasjoner og resultat, ha oppmerksomhet om indre organisering og ledelse på en måte som barnehager av mindre størrelse kan klare seg uten. Store enheter tilbyr potensielle plussfaktorer som mangfold, fleksibilitet og faglighet, men for at dette skal fungere positivt også i praksis, behøves former for fast organisering når det gjelder barnegrupper, personale, romløsninger, dagsrytme og aktiviteter.»

Fødselstall for Nord-Aurdal kommune viser de siste fem åra følgende tall:

2014	61
2015	63
2016	59
2017	62
2018	51
2019	55

I økonomiplanen for Nord-Aurdal 2020-2023 er det beskrevet forventninger til at fødselstallet vil være tilnærmet dagens nivå (med bakgrunn i tall fra SSB/Framsikt) fram mot 2040. Faktorer som kan spille inn på disse tallene er bl.a. tilbudet og bredden i arbeidsplasser i kommunen, utdanningsmuligheter, til- og fraflytting, kommunens attraktivitet for *unge* tilflyttere f.eks. knyttet opp mot næring/ arbeidsplasser, entreprenørskap, barnehage, skole, handel, kultur og idrett, friluftsliv osv. Hvorvidt kommunen har attraktive bo-områder vil også være vesentlig i denne sammenheng. Videre kan internasjonale forhold som flyktningsstrøm spille inn.

Barnehagedekning. Nord-Aurdal har i dag ett hovedopptak i året. Alle barn som søker innen fristen (1. feb.) og har rett på plass (fyller 1 år innen utgangen av november det barnehageåret det søkes for), får barnehageplass. Barn som er født etter 30. november eller andre søkere som f.eks. tilflyttere, søker også på barnehageplass i løpet av barnehageåret. Disse søkerne har altså (pga. kun ett opptak/år) ikke rett på, men like fullt behov for, barnehageplass.

Flere små barn søker seg inn i barnehagen (fra 1 år). Tidligere så en at de minste barna hadde mindre oppholdstid i barnehagen, men nå er tendensen at flere ønsker fulltidsplass fem dager i uke. Dette gir økt behov for barnehageplasser. Den samme trenden gjelder også de andre aldersgruppene i barnehagen. Samlet er det slik at **flere barn søker lengre oppholdstid** i barnehagen.

I praksis har derfor Nord-Aurdal hatt **økning i etterspørsel etter barnehageplasser**, både når det gjelder antall plasser og omfang/dagsmønster. For å imøtekomme behovene, utvida Nord-Aurdal kommune kapasiteten i 2017 ved å opprette en ny avdeling i Skrautvål barnehage med 18 plasser. Ut fra etterspørsel/behov ble det vedtatt i sak [KS-067/19](#) å utvide med ytterligere en avdeling i Skrautvål barnehage fra 01.01.20. Totalt i kommunen er det i dag tilgjengelig 378 godkjente barnehageplasser, og alle disse plassene vil i løpet av etterjulsvinteren 2020 være besatt ut fra oppdaterte søkertall.

KOSTRA-tall viser at **flere minoritetsspråklige barn potensielt kan søke**

barnehageplass. I denne gruppen er det for perioden 2015-2018 53,8 % - 68,6 % som har benyttet barnehageplass i kommunen (dekningsgraden er økende). Det arbeides for å øke dekningsgraden her.

Det er en klar tendens at **flere enn før søker til de sentrumsnære barnehagene** Fagernes og Leira. Dette henger delvis sammen med at Fagernes-Leira er det området i kommunen med flest innbyggere. Det er hvert år mange/et økende antall søkere fra andre barnehager som står på **ventelister for å få plass** i de sentrumsnære barnehagene.

Ved at søker ikke får oppfylt de prioriterte ønskene sine, blir det et høyt antall som ønsker å endre fra den plassen de har fått og til Fagernes-Leira. Omrokkeringer gir mindre forutsigbarhet for barn og familier. I tillegg gir det logistikkutfordringer ved administrasjon av barnehageplasser.

For hovedopptaket for barnehageåret 2019-2020 var det 60 barn som søkte om plass i Fagernes og Leira (nye søkere og omplassering), og det var 24 barn som ble tilbudt plass der. I tillegg tilkom det etter søknadsfristen 15 søknader der seks av disse hadde Fagernes eller Leira som førsteprioritet.

Nasjonale moderasjonsordninger (gratis kjernetid for 2-, 3-, 4- og 5-åringer samt redusert foreldrebetaling) bidrar til at flere søker barnehageplass og har lengre oppholdstid, dvs. at en kan tolke det dithen at ordningene fungerer etter intensjonen.

Et tenkt scenario for framtidens barnehage kan være at **barnehagetilbudet blir gratis** for alle eller større deler av barnegruppa 1-5 år (på linje med grunnskolen). Dette kan medføre økende søkning til barnehagen for de gruppene der dekningsgraden ikke er 100% i dag. Et annet scenario kan være at barnehage kan bli **obligatorisk** for f.eks. 5-åringene (på linje med grunnskolen).

Oppsummert; dekningsgrad barnehage. I 2018 var dekningsgraden 90,1 % for barnehage i Nord-Aurdal. Det vil si at 90,1 % av alle barn 1-5 år i kommunen (av total andel innbyggere i aldersgruppen) gikk i barnehage. Dette var en oppgang på 2 % fra året før. Det forventes at dekningsgraden vil øke opp mot 100 % framover.

Kommunestrukturendringer. Til tross for at det ikke ble vedtatt endringer i kommunestrukturen i Valdres i 2016, må likevel muligheten nevnes for at det kan bli endring av kommunegrenser- og at dette vil kunne påvirke barnehagebehov og -struktur. Det er til en viss grad **etterspørsel fra andre kommuner** om barnehageplass i Nord-Aurdal og generelt på tvers av kommunegrensene mot grensekommuner. Dette henger trolig i stor grad sammen med at Fagernes er regionsenter og tilbyr mange arbeidsplasser også for personer bosatt i omliggende kommuner.

Lokalene som blir brukt til barnehage i kommunen i dag, er ikke optimale med tanke på dagens og framtidens krav til kvalitet i barnehagen, se beskrivelse over. Enkelte barnehager har dessuten behov for større og mer hensiktsmessig uteareal, flere garderober, møterom og arbeidsrom. Kort oppsummert er det gjort små ombygginger og tilpasninger fra tidligere skolebygg, og det er gjort små bygningsmessige investeringer i sektoren. Ved opprettholdelse av dagens struktur og med dagens bygningsmasse, forventes stort oppgraderingsbehov i nær framtid. De sentrumsnære barnehagene har ikke nok plasser til å møte etterspørselen.

Det må **tas høyde for eventuelle endringer** i tilbudet om privat barnehage i kommunen. En eventuell endring vil påvirke omfanget av behovet for kommunale barnehageplasser.

Kravene til kvalitet i barnehagen medfører økt behov for **kompetanse. Rekruttering** av personell med formell faglig kompetanse til barnehagene i distriktene kan være krevende. Attraktive barnehager (innhold, organisering, fysiske forhold, fag- og utviklingsmiljø, arbeidsmiljø) er positivt bidragsytende til denne utfordringen. Større og tverrfaglig

fagmiljø/mer kompetanse samla og lett tilgjengelig kan også tenkes å være driver for rekruttering. Det vil også kunne legge til rette for større og enklere samhandling mellom ulike fagkompetanser.

Hvilke behov gir innbyggerne uttrykk for at de har? Det er sendt ut en **spørreundersøkelse** om *barnehagebehov i Nord-Aurdal kommune inn i framtida* i juni 2019 med totalt ni spørsmål. Undersøkelsen ble lagt ut på kommunens hjemmeside og facebook, samt distribuert per e-post til alle ansatte i kommunen og alle foresatte i barnehage, barneskole og ungdomsskole. Det kom inn 384 svar, og kort oppsummert viste undersøkelsen følgende:

- Over 70 % av de som avga svar var kvinner
- Ca. 50/50 som hadde barn/ikke barn i barnehage- eller skolealder
- 31 % var bosatt i Fagernes, Aurdal 18%, Leira 15 %, Ulnes 10 % og Skrautvål 10 %, 17 % fordelt på andre steder i kommunen samt utenfor NAK.
- Undersøkelsen viser en klar tendens til ønske opprettholdelse av dagens struktur med flere barnehager. Dette er gjeldende for alle aldersgrupper som har svart.
- På spørsmål om hvilken barnehage man ville valgt ut fra dagens barnehagestruktur svarte 33 % Fagernes, 21 % Vestringsbygda, 13 % Skrautvål, 12 % Leira, 11 % Ulnes og 9 % Ranheim.
- Undersøkelsen viser en tydelig tendens til at de som har svart, ønsker barnehageplass i nærheten av der de bor.
- Spørsmål om hva som er viktig ved valg av barnehage ga følgende svar i prioritert vektning:
 - Kompetente voksne
 - Pedagogisk innhold
 - At barnehagen er plassert i nærmiljøet der folk bor
 - Oppdaterte barnehagefasiliteter ute og inne
 - Barnehagen er plassert sentralt i regionsenteret Fagernes-Leira
 - Temabarnehage
 -

Lenke til undersøkelsen; <https://no.surveymonkey.com/results/SM-3JXHRVGZV/>

Det er gjennomført **barnehagevandring** til fire ulike barnehager; i Rogne, Gjøvik, Hønefoss og Margarinfabrikken i Oslo (Norges største barnehage). Virksomhetsleder, styrere og rådgiver har deltatt, og vandringen er gjort for å innhente kunnskap og erfaringer vedrørende ulike barnehager (størrelse, utforming nye bygg inne og ute, organisering og generelle løsninger på praktiske og pedagogiske utfordringer). Ett av hovedinntrykkene etter vandringen, er viktigheten av at barnehagefaglige personer må være sterkt involvert/representert i byggeprosesser/plankomité o.l.

Et annet hovedinntrykk var at størrelse på barnehagen hadde liten betydning, men at ledelse, organisering og pedagogisk kompetanse var avgjørende for kvalitet.

Det ble gitt mange innspill som vil være nyttige ved eventuell ut- eller ombygging av barnehager. Det er gjort notater fra alle besøkene som kan tas i bruk i den videre prosessen.

Barnehagestyrerne i Nord-Aurdal kommune har drøfta barnehagestruktur. Dette er fagpersoner med høy kompetanse og lang erfaring med barnehagedrift.

Spørreundersøkelsen er gjennomgått med styrerne og de er alle orientert mot forskning på området. Flere av styrerne har vært med på barnehagevandring, og på bakgrunn av dette er følgende tilrådinger gjort:

- To eller tre barnehager i Nord-Aurdal i framtida
- Små avdelinger (nærhet, trygghet og tilknytning). Anbefaler ikke basebarnehage. (En basebarnehage er en barnehage som er organisert uten tydelig skille med avdelinger.)
- Det må tas spesielt hensyn til de yngste barna (1-2-åringer) mtp. utforming, kompetanse, organisering

- Sørge for at kommunen har funksjonelle og bærekraftige barnehagebygg for framtiden
- Det skal være barnehagefaglige deltagere i plankomite ved rehabilitering eller nybygg. Handler om viktigheten av utforming inne og ute til formålet (barnehagedrift, barns læring, utvikling og danning)
- Viktig med medvirkning i alle ledd (politisk, barn, foresatte, medarbeidere, fagforeninger)
- Beliggenhet i terrenget vektlegges (solforhold, tilgang til natur osv.)
- Legge til rette for at tverrfaglig samarbeid kan foregå i barnehagen (fysisk)

Et arbeidsutkast av sak om *barnehage inn i framtida i Nord-Aurdal kommune* ble sendt til **høring** i fagforeningene og samarbeidsutvalgene i barnehagene i oktober/november 2019 og merknadene er i sin helhet vedlagt den politiske saken.

Følgende innspill og merknader er kommet inn:

1	Innspill og merknader Samarbeidsutvalget i Skrautvål barnehage
	<p><i>Rekruttering.</i> Viktig med gode rutiner for rekruttering av fagkompetanse ved utvidelse. En større barnehage kan gi oss større fagkompetanse under samme tak. Positivt med tilstrekkelig barnehagetilbud til de som vil flytte hit, det gir Nord-Aurdal en attraktiv profil. Vi kan slik få mer fagkompetanse inn i vår kommuen, som kommer de yngste beboere og alle til nytte.</p>
	<p><i>Inntak.</i> Positivt med fleksibel inntaksordning der det er inntak også i januar. Svært positivt når vi opplever som gruppe at det kan være et ønske om inntak hele året. Det er også veldig positivt å kunne tilby innflyttere barnehagetilbud fra dag 1, eller tilbud til de som har barn født på nyåret. Viktig at det er økning i tilbud der det er trykk (mest søkning) til enhver tid. Kan vi slik få mindre rulling av barn som går ett år i en barnehage, mens de venter på 1.valget ? Det oppleves at det er mest trykk på sentrumsnære barnehager.</p>
	<p><i>Beliggenhet og fasiliteter.</i> Ny barnehage må ikke nødvendigvis ligge i sentrum av Fagernes. Det er viktig med <u>gode solforhold og klima</u>. Bør være <u>gode og store uteområder</u> til variert leik og læring, men også <u>mulighet til å kunne bruke nærområdet</u> utenfor gjerdet. Plassering der det ikke er altfor kaldt på vinterstid. <u>Trafikksikkerheten/trafikkavvikling</u> er viktig, tilstrekkelig med parkeringsplasser med god oversikt. <u>Lokaliteter inne /ute</u> med godt miljø for barna bør gå foran nærhet til arbeidsplasser. Dette fordi det er svært få som går til barnehagen, man bruker et fremkomstmiddel. Mellom Leira og Fagernes er det gode bussforbindelser, og de fleste andre barnehagene ligger ca 10 min. fra sentrum. SU i Skrautvål barnehage ser ikke viktigheten av nærhet til kulturhus, Fam. hus ol. da alle bruker bil. Det er viktig å beholde bygdene i kommunen. <u>De ikke-sentrumsnære barnehagene bør bestå</u>. Det kan også bli svært lang reisevei for noen da kommuen vår er langstrakt, fra øverst Ulnes til nederst i Bjørgo. Her må man også se på <u>økonomi for den langsiktige driften</u>, med midler til å kunne vedlikeholde både utstyr, inventar, uteområder og oppgraderinger innen IKT. Foreldrene opplever at barnehagen generelt <u>trenger oppgradert og nytt utstyr/ leker</u> inne og ute på de «gamle» avdelingene. Grendebarnhagene har også ofte god beliggenhet i forhold til natur/miljø, gårdsdrift og andre lokale tradisjoner som er viktig for befolkningen i Valdres. Ved oppgradering er det viktig at sikkerhet kommer først.</p>
	<p><i>Sambruk.</i> Det er mange løsninger for en fleksibilitet i bruk av lokalene i Skrautvål barnehage. Andre etater inn/sambruk mellom etater gir vekst og mulighet til å lære av hverandre.</p>

	<p>Det er et ønske at andre etater (som f.eks. Familiens hus og kultur) er mer inne i barnehagen (kommer til barna). Blir bedre kjent med barna på deres trygge arena. Spesielt nevnes helsesykepleier i denne sammenhengen. Kan dette gjøre at man oftere har en mer uformell helsekontroll av barna ? Ønske fra foreldrene i gruppa med tettere kontakt med helsesykepleier i småbarnstiden. Spørsmål om kulturskolen kan komme inn i barnehagen.</p>
2	Samarbeidsutvalget i Fagernes barnehage
	<p>Ønske om at ny barnehage på Fagernes skal være i nærheten av dagens plassering.</p>
3	Samarbeidsutvalget i Ulnes barnehage
	<p>Oppfylles dagens krav og standarder i Ulnes barnehage? <u>Svar:</u> Godkjent august 2010; Leke- og oppholdsareal, politiattest, uteområde/ friarealer. Det føres tilsyn med barnehagene i tråd med lov og forskrift. Beskrevet i saken over.</p>
	<p><i>Oppgradering.</i> Viktig å tenke på universell utforming ved oppgradering. Hva ligger i denne rehabiliteringsperioden? Hvor skal barna være i denne perioden, skal man gjennomføre bygging og rehabilitering av eksisterende bygg parallelt? Et ønske er at rehabilitering skjer før bygging av den nye barnehagen; <i>ruste opp eksisterende barnehager før det blir bygget en ny på Fagernes.</i> Bør det utredes mer i forhold til oppussing av barnehager hvis det ikke er behov for disse barnehagene på et senere tidspunkt. Hvis det blir flere plasser sentrumsnært, vil da flere velge å søke sitt barn inn der, fremfor barnehager i utkanten? Vil vi da har brukt mye penger på å bygge om til barnehage, og så vil de kanskje stå tomme?</p>
	<p><i>Barnehagen disponere hele bygget?</i> Det ideelle hadde vært å hatt hele bygget i Ulnes disponibelt for barnehage, og at skolen hadde vært et annet sted (sett fra et foreldreperspektiv). Da ville barnehagen hatt mulighet til å benytte seg av større deler av uteområdet. Barnehagen har i dag ingen møterom eller arbeidsrom til planlegging og tilrettelegging. Hadde man hatt større inneareal ville dette bli løst.</p>
	<p><i>Profil.</i> Hvis det er tenkt at det skal være en tydelig profil på sentrumsbarnehagen, er det viktig å tenke at også de andre barnehagene burde hatt en profil (idrettsbarnehage, kulturbarnehage, naturbarnehage osv.). Dette vil forhindre forskjeller i status på barnehagene.</p>
	<p><i>Tverrfaglig samarbeid.</i> I høringsdokumentet stod det at det var en tanke å bygge slik at det vil gi mulighet for tverrfaglig samarbeid med andre instanser som PPT, helsesøster, barnevern osv. I denne sammenheng må man passe på at alle barnehagene får et likeverdig tilbud uansett hvor barnehagene ligger. Dette er viktig å tenke på når man velger å beholde noen av barnehagene i ytterkantene. <i>Åpningstider.</i> Å øke åpningstidene kan være med på å minske trykket på sentrumsbarnehagene. Logistikken blir enklere for de som har barn i Ulnes, Skrautvål og Vestringsbygda, hvis man øker åpningstiden til 17.00.</p>
	<p><i>Barnehagestruktur.</i> I dag er de fleste barna i Ulnes barnehage fra Ulnes, dette er viktig å ha med seg når man stadfester barnehagestrukturen.</p>
	<p><i>Beliggenhet ny barnehage.</i> Hvor skal den nye barnehagen ligge? SU i Ulnes barnehage ønsker å vite hva de andre SU-ene har spilt inn. Svar: Herværende dokument.</p>
	<p>Barnehageansatte vil gjerne medvirke i forhold til praktisk utforming.</p>
4	Samarbeidsutvalget i Vestringsbygda barnehage
	<p>Alle parter i SU, bortsett fra politisk representant, støtter det fremlagte arbeidsdokumentet om fremtidig barnehagebehov. Det presiseres viktigheten av at det er nok ressurser til å drifte og organisere godt</p>

5	<p>barnehagene, samt at kvaliteten ivaretas også i bemanning. SU mener at en stor barnehage i sentrum vil kunne trekke til seg et større fagmiljø og økt satsing på barnehage. Det kreves samtidig en god lederressurs og organisering for en slik stor barnehage i sentrum. Det pekes på at dette må være et <i>pedagogisk bygg</i> som legger til rette for alle aldre og avdelinger. I tillegg påpekes det at de tre resterende barnehagene oppgraderes til dagens krav og standarder og opprettholdes. I den sammenheng nevnes barnas trygghet, tilknytning og trivsel som viktige faktorer. SU håper at kommunen også styrker bemanning i en slik satsing.</p> <p>Samarbeidsutvalget i Leira barnehage</p>
	<p><i>Størrelse på barnehager</i> SU er imot en storbarnehage og da spesielt hvis denne blir lokalisert på Fagernes. Det vises til resultatene fra spørreundersøkelsen om barnehagebehov gjennomført i juni 2019 der tendensen er opprettholdelse av dagens struktur med flere barnehager. Det vises videre til utredningens omtalte foreldretilfredshetsundersøkelsen der det står at barnehagestørrelse har betydning og at foreldre med barn i små barnehager er mer tilfredse med tilbudet. SU i Leira barnehage mener at en liten barnehage oppleves som tryggere og mer oversiktlig og at det blir en tettere kontakt mellom de ansatte og barn/foreldre. Mindre enheter fører også til mer tilhørighet til barnehagen, og spesielt i Leira barnehage er foreldrene veldig positive til å bidra til de årlige dugnader som blir organisert.</p>
	<p><i>Nærhet til bosted/jobb</i> SU viser til spørreundersøkelsen om barnehagebehov gjennomført i juni 2019 om at de som har svart, ønsker barnehageplass i nærheten av der de bor. «<i>På Leira bor det per i dag cirka 880 innbyggere og er også et sted med mange arbeidsplasser. Det er også stort søknadspress på å få plass i Leira barnehage, noe som støtter opp under nødvendigheten av å ha en barnehage her. På Leira har man også Introduksjonssenteret og ifølge KOSTRA tall vil flere minoritetsspråklige barn søke plass i barnehager i fremtiden</i>».</p> <p><i>Plassering</i> SU er imot at det bygges <i>storbarnehage</i> og spesielt plassering av en slik i Fagernes. Dette er begrunnet med bekymring for parkering, trafikksikkerhet og for dårlig egne og lite disponibelt uteområde for et stort antall barn/elever. I tillegg uttrykkes det bekymring for nærhet til fjorden og at parken i Fagernes er <i>et sted med mye folk og er også et kjent sted med festing og bruk av rusmidler</i>. SU i Leira barnehage foreslår å plassere en barnehage der gamle Leira skole nå befinner seg. For begrunnelse, se vedlegg fra SU i Leira barnehage.</p>
6	<p>Personalet i Leira barnehage</p>
	<p>Det ønskes ny barnehage både på Fagernes og Leira. Bedre med to mindre barnehager enn én stor. Hvis det skal bygges én ny barnehage, ønskes at den skal ligge på Leira. Dette begrunnes med at mange minoritetsspråklige bor på Leira og at Læringscenteret ligger der. Innspill vedr. ny barnehage: gode parkeringsmuligheter for både foreldre og personale stort hovedkjøkken med kjøkkenhjelp og små kjøkken på hver avdeling 18 plasser på hver avdeling, småbarnsavdelinger (1-2 år ?) og blandede avdelinger Mye lagerplass, møterom og grupperom Barnas behov skal hensyntas Ved evt. utvidet åpningstid; viktig at det settes inn mer personale Viktig med nærhet til skogen og naturen</p>

7	<p>Ansatte i Delta, Fagforbundet og Utdanningsforbundet</p> <p>Støtter at kommunens barnehager har godkjenning for til sammen 396 plasser. <i>Forslaget om å samle Fagernes og Leira barnehage støttes, gitt at:</i> <i>-Det må sikres at barnegruppene blir av en størrelse som sikrer kvalitet og god voksentetthet - store avdelinger med mange barn fører til mindre voksentetthet. Det er ikke ønskelig med basebarnehage.</i> <i>-Det blir viktig å sikre en godt tilrettelagt og skjermet småbarnsfløy, og finne gode løsninger for oppdeling av områder både ute og inne.</i> <i>-Ansatte «fra gulvet» må involveres så tidlig som mulig i byggeprosessen.</i></p>
	<p><i>Lokalisering av ny barnehage</i></p> <p>Følgende punkter trekkes fram som de viktigste kriteriene for lokalisering av ny barnehage:</p> <p>Tilgang naturområder Viktig å tenke at det skal være rom for å tilpasse uteområdet til ulike aldersgrupper, og å kunne skjerme spesielt de minste barna. Transport (Bybussen kan benyttes) Trafikkavvikling, trafikksikkerhet, parkering.</p> <p><i>Et lite tankekors med å bygge en stor barnehage med 162 plasser på Fagernes, er at natur- og nærområdene deles med NABS og NAUS. Det kan bli et stort press på de samme områdene, samt at trafikkavvikling og parkering allerede i dag er krevende.</i> <i>Det er viktig for de ansatte i bhg at en ny barnehage bygges i tilknytning til gode naturområder, i tillegg til å tenke nærhet til oppvekstsektoren. Å bygge en barnehage på Leira, i området ved den gamle barneskolen og Fløafjorden, er trekt frem som et godt alternativ. Her er det god tilgang til naturområder, storhallen og enkel tilgang til transport til Fagernes.</i></p>
	<p><i>Etterspørselen etter barnehageplasser vil antagelig være størst på Fagernes/Leira. Da er det kanskje først og fremst barnehagene med beliggenhet utenfor sentrum, som vil kunne få areal som står ubrukt? Hvordan skal dette løses/disponeres?</i></p>
	<p><i>Utforming</i> <i>Det er veldig positivt og uttrykkes sterk støtte til at det legges til rette for et tverrfaglig samarbeid i barnehagens lokaler.</i> <i>Det som bør veie aller tyngst er at det bygges en barnehage som er bygget for å være barnehage!</i> <i>Mat og hygiene er en viktig del av barnehagehverdagen. Samhandling med et storkjøkken og mulighet for levering av mat, evt. egen kokk, bør utredes. Måltider tar en stor del av ressursene i løpet av dagen.</i> <i>Arbeidet med å oppgradere de tre andre barnehagene må planlegges, budsjetteres og startes opp, samtidig som det bygges ny barnehage. Vi kan ikke risikere at det ikke er står igjen ressurser til dette når ny barnehage er på plass.</i></p>
8	<p>Organiserte og tillitsvalgte i Fagernes barnehage</p> <p>Ønskelig at barnehagen skal ligge på Fagernes i tilknytning til skolene. Aller helst Tveitajordet. Ønskelig at deler av jordet blir ivaretatt som friområde for elever og barn i barnehagen til aking og andre utflukter. <i>Vi gleder oss til fortsettelsen.</i></p>
9	<p>Innspill/idéer om barnehager i sentrum</p> <p>Det er utarbeida en mulighetsstudie for nytt kulturhus i sentrum av Fagernes. I</p>

<p>denne idémyldringen er det satt fram tanker om integrering av barnehage i samme bygg som et evt. nytt kulturhus.</p> <p>Fra tidligere arbeid i SATS (samordna areal- og transportstrategi) har det kommet idéer fra eksterne samarbeidspartnere om barnehage tilknyttet Fagernesparken.</p> <p>Her er det også kasta fram idéer om ombygging av eksisterende kulturhus ved et eventuelt nytt kulturbygg i sentrum.</p>

Innspillene tas med i den videre prosessen for framtidige barnehager i Nord-Aurdal kommune.

Vurdering:

Det bør være et mål at Nord-Aurdal kommune dimensjonerer barnehagetilbudet for fulltids plass til alle kommunens barn i aldersgruppen 1-5 år. Dekningsgraden (siste tall fra 2018) viser at det er ca. 10 % av barna i aktuell barnehagealder (1-5 år) i kommunen som ikke benytter barnehageplass.

Det bør være et mål å tilfredsstillere innbyggernes behov for barnehageplass, uavhengig av inntaksfrister gjennom et år.

Søkingen viser at kommunen har for få sentrumsnære barnehageplasser. Det er i Fagernes det er flest søkere som ikke får plass, så det vil være grunnlag for å hevde at kapasiteten må økes her. Det vil også være naturlig å tenke en sammenheng med resten av oppvekstområdet i kommunen og i tilknytning til idrettsanlegg, park- og friluftsområder. Kommunen bør være i stand til raskt å håndtere eventuelle framtidige endringer i antall private barnehageplasser.

Kommunen har i dag 378 godkjente barnehageplasser i kommunen, inkludert 36 plasser i privat barnehage. Vurderingen av behovet for totalt antall barnehageplasser anslås til å omfatte (mulighet for) ca. 400 plasser. Dette vil si en økning på 58 kommunale plasser (36 av de 378 er private).

Det vil være en fordel om barnehagebyggene er utformet slik at de kan gi plass for flere barn. Alternativt at evt. omdisponering av arealer er gjennomtenkt ved behov for reduksjon (flerbruk/sambruk med andre, kultur, frivillighet osv.)

Det er likevel mange usikkerhetsmomenter for barnehagebehov framover, disse er beskrevet i saksopplysninger over, og de vil kunne påvirke etterspørsel etter barnehageplasser i Nord-Aurdal.

I tillegg til behov for flere sentrumsnære barnehageplasser, er det slik at de eksisterende barnehagene har stort oppgraderingsbehov for å kunne møte dagens og framtidens kvalitetskrav. Videre er det stort behov for oppgradering av inventar og utstyr inne og ute. Kommunestyret har i sak 125/19 desember 2019 bedt om at det gjennomføres en kartlegging av utendørs lekeapparater i de kommunale barnehagene.

I denne saken har hovedmålsettingen vært å se på *barnehagebehovet i kommunen* nå og framover. Økonomiske forhold er ikke omtalt i saken, og vil være en sentral del av en videre prosess.

Forslag til vedtak:

1. Det er et mål at kommunen dimensjonerer barnehagetilbudet for fulltids plass til alle barn i aldersgruppen 1-5 år.
2. Kommunens barnehager bør framover ha godkjenning og fasiliteter for inntil 400 plasser.
3. Det er et mål at det legges til rette for inntil 200 barnehageplasser i Fagernes. Denne barnehagen utformes slik at antallet plasser kan utvides/reduseres etter behov.
4. Det nedsettes plankomité som kommer med tilråding til hvordan punkt 1-3 (over) kan realiseres.

5. Kommunedirektøren fremmer egen sak der vedlikeholdsbehov for barnehagene synliggjøres, jf. trinn 3 i mandatet.

Formannskapet 05.03.2020:

Behandling:

Kommunedirektøren orienterte om saken.

Berit Synnøve Øygard (SV): Forslag til endring i punkt 3:

Det er et mål at det legges til rette for inntil 200 barnehageplasser i Fagernes/Leira. Dette fordeles på en barnehage på Leira og en barnehage på Fagenes.

Forslaget til endring i punkt 3 fra SV settes opp mot kommunedirektørens forslag til vedtak. Votering 6 mot SVs forslag, 1 stemme for (SV).

Punktvis avstemming.

Votering:

Punkt 1: Enstemmig (7 stemmer)

Punkt 2: Enstemmig (7 stemmer)

Punkt 3: 6 mot SVs forslag, 1 stemme for (SV)

Punkt 4: Enstemmig (7 stemmer)

Punkt 5: Enstemmig (7 stemmer)

FS- 008/20 Vedtak:

1. Det er et mål at kommunen dimensjonerer barnehage tilbudet for fulltids plass til alle barn i aldersgruppen 1-5 år.
2. Kommunens barnehager bør framover ha godkjenning og fasiliteter for inntil 400 plasser.
3. Det er et mål at det legges til rette for inntil 200 barnehageplasser i Fagernes. Denne barnehagen utformes slik at antallet plasser kan utvides/redueres etter behov.
4. Det nedsettes plankomité som kommer med tilråding til hvordan punkt 1-3 (over) kan realiseres.
5. Kommunedirektøren fremmer egen sak der vedlikeholdsbehov for barnehagene synliggjøres, jf. trinn 3 i mandatet.

Kommunestyret 23.04.2020:

Behandling:

Vegard Riseng (H) stilte spørsmål ved egen habilitet.

Kommunestyret kjenner Riseng inhabil etter forvaltningsloven § 6 -b. Vararepresentant innkalt, men ikke anledning til å stille ved behandling av saken.

Kommunedirektøren orienterte om saken.

Håvard Halvorsen (Ap): Forslag til vedtak: Erstatter punkt 3:

Det er et mål at det legges til rette for inntil 200 barnehageplasser i Fagernes/Leira.

Barnehagen(e) utformes slik at antallet plasser kan utvides/reduseres etter behov.

Nytt punkt 6:

Kommunedirektøren fremmer egen sak for kommunestyret om barnehagestruktur

Berit Synnøve Øygard (SV): Forslag til endring i punkt 3:

Det er et mål at det legges til rette for inntil 200 barnehageplasser i Fagernes/Leira. Dette fordeles på en barnehage på Leira og en barnehage på Leira.

Punktvis votering:

Pkt 1: enstemmig (20 stemmer)

Pkt 2: enstemmig (20 stemmer)

Pkt 3: Forslaget fra formannskapet: 0 stemmer, forslaget fra SV: 3 stemmer, forslaget fra Ap: 17 stemmer.

Pkt 4: enstemmig (20 stemmer)

Pkt 5: enstemmig (20 stemmer)

Pkt 6: enstemmig (20 stemmer)

KS- 035/20 Vedtak:

1. Det er et mål at kommunen dimensjonerer barnehage tilbudet for fulltids plass til alle barn i aldersgruppen 1-5 år.
2. Kommunens barnehager bør framover ha godkjenning og fasiliteter for inntil 400 plasser.
3. Det er et mål at det legges til rette for inntil 200 barnehageplasser i Fagernes/Leira. Barnehagen(e) utformes slik at antallet plasser kan utvides/reduseres etter behov.
4. Det nedsettes plankomité som kommer med tilråding til hvordan punkt 1-3 (over) kan realiseres.
5. Kommunedirektøren fremmer egen sak der vedlikeholdsbehov for barnehagene synliggjøres, jf. trinn 3 i mandatet
6. Kommunedirektøren fremmer egen sak for kommunestyret om barnehagestruktur.

Store eller små barnehager?

Det er fordeler og ulemper ved det meste, så også her:

Stor barnehage

Forskning viser at barnehagestørrelse i seg selv har liten betydning for kvaliteten. Det som viser seg å være viktige for kvalitet, er hvordan utforming, organisering og ledelse gjennomføres. Ved forskningsstiftelsen Fafo ble det i 2016 publisert resultat av en barnehageundersøkelse. Beret Bråten, Ingrid Marie Hovdenak, Hedda Haakestad og Silje Sønsterudbråten undersøkte følgende: Har barn det bra i store barnehager? Dette resulterte i Fafo-rapport 2015:48. Konklusjonen i rapporten er oppsummert slik av Bråten, Hovdenak og Sønsterudbråten:

«Størrelse i seg selv avgjør ikke en barnehages kvalitet. Størrelse spiller sammen med andre strukturelle faktorer, som barnehagens indre organisering, ledelse, eierskap, ansattes kompetanse og arbeidsstil. Til sammen etablerer disse faktorene forutsetninger for å skape kvalitet i relasjoner og resultater. Samtidig er det viktig å understreke at den store barnehagen har et særtrekk som skiller den fra mindre enheter: Den store barnehagen må, for å skape kvalitet i relasjoner og resultat, ha oppmerksomhet om indre organisering og ledelse på en måte som barnehager av mindre størrelse kan klare seg uten. Store enheter tilbyr potensielle plussfaktorer som mangfold, fleksibilitet og faglighet, men for at dette skal fungere positivt også i praksis, behøves former for fast organisering når det gjelder barnegrupper, personale, romløsninger, dagsrytme og aktiviteter.»

Det stilles i dag større krav til kvalitet i barnehagen gjennom oppdatert regelverk, lover og forskrifter noe som også medfører økt behov for kompetanse. Rekruttering av personell med formell faglig kompetanse til barnehagene i distriktene kan være krevende der vi ofte konkurrerer om den samme arbeidskraften. Attraktive barnehager (innhold, organisering, fysiske forhold, fag- og utviklingsmiljø, arbeidsmiljø) er positivt bidragsytende til denne utfordringen. Større og tverrfaglig fagmiljø/mer kompetanse samla og lett tilgjengelig kan også tenkes å være driver for rekruttering. Det vil også kunne legge til rette for større og enklere samhandling mellom ulike fagkompetanser

I større barnehager kan et større faglig miljø gi mer kompetent personell som får utvikle seg og tilegne seg kompetanse i større grad enn i de små barnehagene. Fagkompetanse kan brukes mer på tvers av avdelinger, til det beste for alle barn og ansatte.

I fremtidens barnehage ønsker vi å knytte nærmere samhandling med andre faginstanser, PPT, helsestasjon, barnevern, fysioterapeut, vernepleier, helse og kulturskole. Det vil kunne være ressurs sparende og organiserer i en større barnehage hvor faginstansene ikke behøver å reise ut til mange barnehager i kommunen.

Liten barnehage

Undersøkelser enkelte forskere har gjort viser at foreldre stort sett er tilfreds med barnehagetilbudet på tvers av barnehagers størrelse.

Foreldreundersøkelser viser likevel ofte at foreldre som har barn i små barnehager, er mer tilfredse med tilbudet enn foreldre som har barn i mellomstore og store barnehager. Spesielt småbarnsforeldre og førstegangsforeldre.

Erfaring viser at kan være utfordrende å få til et godt fagmiljø i små barnehager der det lett kan forekomme mye privat praktisk i arbeidet rundt barna.

En del resultater av forskning på kvalitet legger ikke vekt på om det er store eller små barnehager, men det legges vekt på gruppestørrelse og viktigheten av å organisere i små grupper.

Gode barnehager kjennetegnes av:

- høy kompetanse,
- profesjonell entusiasme,
- felles mål og retning for det pedagogiske arbeidet,
- en helhetlig tilnærming til barns omsorg, lek og læring,
- en vektlegging av å være ute, naturopplevelser,
- en klar ledelse av personalgrupper og barnegrupper,
- strukturering av hverdagen tilpasset barna,
- en organisering i mindre grupper for aktiviteter og lek, både voksen- og barneinitierte aktiviteter,
- et personale som samarbeider godt både internt, med foreldrene og med eksterne parter,
- samt fokus på barns perspektiv, barns medvirkning og trivsel.

Utbyggingsmuligheter

Vi trenger barnehagebygg som har utbyggingsmuligheter i fremtiden. Dette på grunn av flere faktorer,

- Behov for flere barnehageplasser i fremtiden(ikke bare se statistikk. Vi må ta høyde for nye innbyggere, for eksempel kan trenden ned utflytting til distriktene vil kunne gi oss et behov for flere barnehageplasser i fremtiden.
- Behov for mer areal/rom pga spesialpedagogisk hjelp(spesialrom/grupperom)
- Behov for mer areal/rom pga av mer samhandling med flere faggrupper inn i barnehagen.
- Behov for lagringsplass og utstyr for barn med spesielle behov(for eksempel, rullestol, gåstol m.m.